

JAARLIJKS FINANCIËEL VERSLAG

2017

campine

Inhoud

Kerncijfers en kernactiviteiten	3
Boodschap aan de aandeelhouders	4
Verslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering der Aandeelhouders van dinsdag 22 mei 2018 in het kader van de geconsolideerde jaarrekening	5
<i>Groep Campine</i>	5
<i>Lood</i>	5
<i>Antimoon</i>	6
<i>Plastics</i>	7
<i>Gezondheid, veiligheid en het milieu</i>	8
<i>Organisatie</i>	8
<i>Regelgeving</i>	8
<i>Vooruitzichten 2018</i>	8
<i>Corporate zaken</i>	9
<i>Verklaring Deugdelijk Bestuur & Remuneratieverslag</i>	11
Geconsolideerde jaarrekening 2017	25
Verslag van de Commissaris	57
Beknopte jaarrekening van Campine nv	62
Waarderingsregels	63
Corporate Data	64

Kerncijfers en kernactiviteiten

Kerncijfers

Geconsolideerd en afgesloten per 31 december in € '000	2017	2016
Opbrengsten	216.501	170.855
Operationeel resultaat	12.622	1.631
<i>Operationeel resultaat excl. boete EC (*)</i>	12.622	9.789
Financieel resultaat	- 1.735	- 3.252
Resultaat voor belastingen	10.887	- 1.621
<i>Resultaat voor belastingen excl. boete EC (*)</i>	10.887	6.537
Belastingen	- 3.879	- 2.189
Resultaat na belastingen	7.008	- 3.810
<i>Resultaat na belastingen excl. boete EC (*)</i>	7.008	4.348
Resultaat per aandeel na belastingen	4,67	- 2,54
<i>Resultaat per aandeel na belastingen excl. boete EC (*)</i>	4,67	2,90
Vlottende activa	64.100	59.906
Totaal van de activa	72.173	67.483
Korte termijnverplichtingen	45.184	46.209
Totaal verplichtingen	47.591	48.296
Totaal eigen vermogen	24.582	19.187
<i>Totaal eigen vermogen excl. boete EC (*)</i>	32.740	27.345

(*) Boete opgelegd door de Europese Commissie. Om de vergelijkbaarheid met het vorige boekjaar te waarborgen worden de cijfers 2017 en 2016 gepresenteerd inclusief en exclusief de boete opgelegd door de Europese Commissie.

Kernactiviteiten

Campine is een toonaangevende specialist in brandvertraging en concentraten, masterbatches voor plastics, PET-katalysatoren en loodrecyclage. Het bedrijf werd opgericht in 1912 en staat op de beurs genoteerd sinds 1936.

In haar productieproces verwerkt Campine voornamelijk antimoon en lood. Door een consequente toepassing van haar marketingstrategie heeft Campine aanzienlijke marktposities uitgebouwd in een aantal specialistische markten.

Antimoontrioxide (Sb_2O_3) wordt gebruikt als brandvertrager in de textiel-, kunststoffen- en kabelindustrie en wordt ook toegepast als katalysator in de PET-productie. Verder heeft het veelzijdige toepassingen in de glas-, pigment- en varistorindustrie.

In haar plasticsafdeling maakt Campine gebruiksklare masterbatches voor de kunststoffenindustrie. Deze masterbatches worden geleverd in granulaatvorm zodat ze gemakkelijk en stofvrij gedoseerd kunnen worden bij de klant.

In de afdeling loodrecyclage zet Campine oude gebruikte batterijen en industrieel afval om in klantspecifiek lood en loodlegeringen. Die worden verkocht aan producenten van batterijen en loodplaten (o.a. voor de bescherming tegen röntgenstralen).

Boodschap aan de aandeelhouders

2017 was in verschillende opzichten voor Campine een jaar van verandering en vele uitdagingen.

Dhr. Friedrich-Wilhelm Hempel droeg het Voorzitterschap van de Raad van Bestuur over aan dhr. Patrick De Grootte en dhr. Willem De Vos werd in augustus benoemd tot nieuwe CEO van Campine.

Verder werd mevr. An Nuyttens onafhankelijk bestuurder, in opvolging van de heer Andre Hempel.

De boete opgelegd door de Europese Commissie dreigde 2017 te overschaduwen, maar we zijn erin geslaagd om mede dankzij de stijgende metaalprijzen en een sterke operationele performance een recordresultaat over het jaar te boeken.

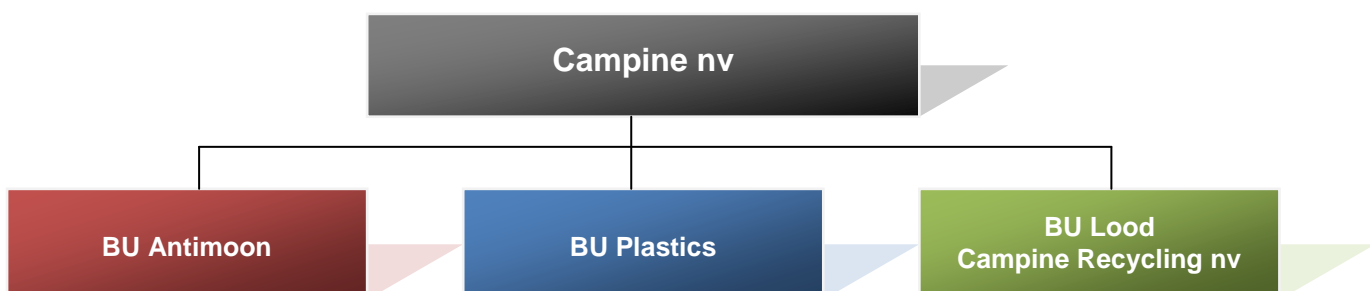
Betere strategische planning met focus op groei, winstgevendheid en operationele excellentie moet een meerwaarde aan het bedrijf leveren in de komende jaren. De meeste aandacht zal gaan naar veiligheid, milieu, maatschappij en deugdelijk bestuur. Veiligheid in het bijzonder en de vermindering van de arbeidsongevallen krijgen de hoogste prioriteit. Met een hernieuwd en dynamisch team in combinatie met een goede sturing kan Campine de opportuniteiten benutten van een veranderende omgeving, waarin de aspecten van de circulaire economie steeds belangrijker worden.

Speciale dank gaat uit naar dhr. F.-W. Hempel die de Raad van Bestuur 20 jaar voorzat, dhr. Andre Hempel die sinds 1997 Bestuurder was en dhr. G. Krekel die het bedrijf meer dan 15 jaar leidde.

P. De Grootte
Voorzitter Raad van Bestuur

W. De Vos
Gedelegeerd Bestuurder

Groepsstructuur

Verslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering der Aandeelhouders van dinsdag 22 mei 2018 in het kader van de geconsolideerde jaarrekening

Groep Campine

Met een nettoresultaat van € 7 mio, boekte Campine haar beste resultaat ooit.

2017 begon nochtans met de boete van € 8,2 mio die door de Europese Commissie werd opgelegd voor vermeende aankoopkartelvorming in de gebruikte autobatterijenmarkt. De stijgende metaalprices en goede operationele prestaties droegen echter bij tot sterke financiële resultaten gedurende het jaar.

Door de uitstekende resultaten kon de boete (die geïntegreerd werd in de resultaten van 2016) betaald worden vanuit de eigen cash-flow. Campine diende ook beroep in tegen deze bestraffing. Een definitieve beslissing hierover wordt pas verwacht tegen mid 2019.

In 2017 boekte Campine een omzet van € 216,50 mio, te vergelijken met € 170,86 mio in 2016 (+27%). Er werden in alle Business Units hogere volumes gerealiseerd.

Het operationeel resultaat (EBIT) bereikte € 12,62 mio, een toename van 29% vergeleken met de € 9,79 mio (exclusief de EC boete) in 2016. Het **netto resultaat van het boekjaar bereikte € 7,01 mio**, vergeleken met een winst van € 4,35 mio (exclusief de EC boete) in 2016 (+61%).

De Raad van Bestuur stelt voor een totaaldividend uit te betalen van € 2,325 mio op basis van de 2017 resultaten. Op 7 november 2017 werd al een interim-dividend van € 1,5 mio (€ 1 bruto per aandeel) uitbetaald. Een dividend van € 0,825 mio (€ 0,55 bruto per aandeel) zal uitbetaald worden op 1 juni 2018.

Lood

Het actief deelnemen aan de circulaire economie is een belangrijke missie voor Campine. De recyclage van post-consumer en industriële afvalstromen draagt hierin bij aan een duurzamere toekomst voor mens en planeet.

Campine recycleert gebruikte autobatterijen, kabels, dakbedekking en industrieel metaalhoudend afval. Uit deze afvalstromen wordt een gamma loodlegeringen en metallische tussenproducten geproduceerd.

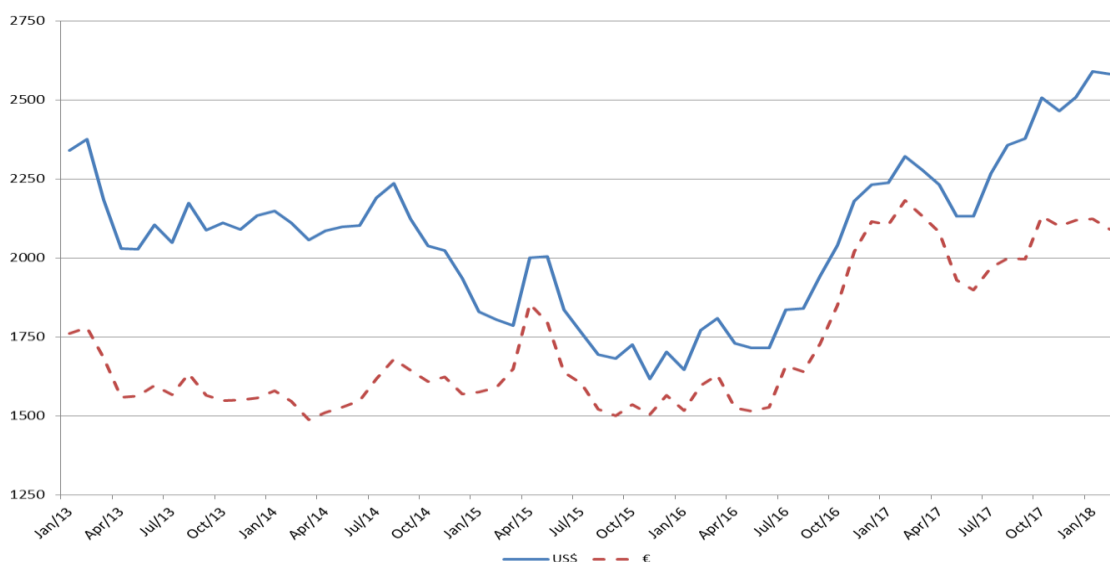
Campine is een belangrijke Europese producent van secundair (gerecycleerd) lood, in een markt die gedomineerd wordt door batterijfabrikanten. Onze eindgebruikers zijn actief in automotive en energieopslag (batterijenproductie), in medische- en beveiligingstoestellen (bescherming tegen x-stralen), de bouwsector (dakbedekking) en de elektriciteitsbranche (productie van hoogspanningskabels).

Volume & omzet

	Lood		
	2017	2016	%
Volume in mT	57.931	57.194	1%
Omzet in € '000	130.521	106.366	23%
Eenheidsprijs mT in € '000	2.253	1.860	21%

De Business Unit Lood realiseerde een omzet van € 130,52 mio (€ 106,37 mio in 2016) (+23%) met gelijkaardige verkoopvolumes als vorig jaar.

Lood LME cash/mT in US\$ en in €

Markt

De omzetverhoging is voornamelijk gelinkt aan de opwaartse trend van de LME loodkoersen in 2017, die een gemiddelde haalden van € 2.052/mT vergeleken met € 1.694/mT in 2016.

Startend op € 1.932/mT op 3 januari, stegen ze tot een hoogte van € 2.297/mT op 13 februari om daarna constant te dalen tot € 1.814/mT op 3 juni. Daarna stegen de LME koersen terug tot een hoogte van € 2.100/mT in december.

Zowel de verkoopvolumes als -premies zijn gestegen ten opzichte van 2016. Door de hogere gemiddelde LME koersen in 2017, namen de grondstoffenmarges toe.

De volumegroei werd gerealiseerd zonder grote nieuwe investeringen dankzij een goede procescontrole en een verdere verbetering van de efficiëntie in de planning van de hele supply chain.

We breiden onze recyclagemogelijkheden van meer complexe afvalstromen verder uit en verfijnen onze productiemogelijkheden van loodlegeringen met hoge zuiverheidsgraad steeds verder. We blijven ook focussen op de diversificatie van onze grondstoffen- en afzetmarkten. Om een verdere groei mogelijk te maken, zullen we twee grote investeringsprojecten – ter waarde van € 4 miljoen – in de loop van 2018 uitvoeren.

Antimoon

In haar antimoonafdeling zet Campine antimoonmetaal om in antimoontrioxide (ATO). Dit ATO wordt gebruikt als vlamvertrager in verschillende kunststofproducten zoals PVC gecoat textiel, engineering plastics, kabels & draden, bouw & constructie. ATO wordt ook gebruikt als katalysator in de productie van PET-polymeren voor flessen, films en (polyester) vezels en in de productie van anorganische pigmenten en keramiek.

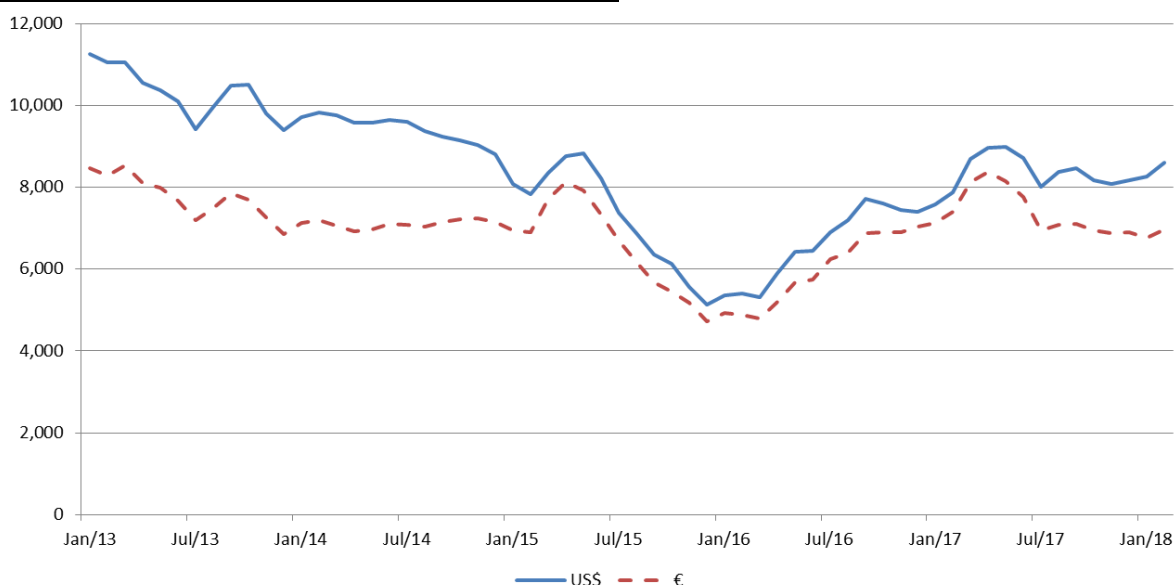
Buiten China is Campine de grootste ATO-producent ter wereld en dus de grootste aankoper van antimoonhoudende materialen.

Volume & omzet

	Antimoon		
	2017	2016	%
Volume in mT	11.902	11.592	3%
Omzet in € '000	68.371	51.840	32%
Eenheidsprijs mT in € '000	5.744	4.472	28%

De omzet steeg aanzienlijk met 32% tot € 68,37 mio dankzij de stijgende prijzen op de antimoonmarkt.

Antimoon vrije markt 99,6% in US\$/mT en €/mT

Markt

De Metal Bulletin index waar de antimoonmetaalprices noteren, rapporteerde een gemiddelde van € 7.400/mT in 2017, vergeleken met een gemiddelde van € 5.966/mT in 2016.

De toename is te wijten aan de lagere aanvoer van antimoonmetaal uit China. De strengere milieuvorschriften opgelegd door de Chinese overheid leiden tot bedrijfssluitingen en hogere investeringen in milieuvriendelijke productiemethodes. Deze trend zal waarschijnlijk enkele jaren duren. Bovendien kondigde de Chinese State Reserve Bank, begin 2017, een strategische aankoop van 10.000 mT Sb-metaal aan.

In het tweede semester van 2017, werd een wereldwijde toename genoteerd van de vraag naar vlamvertragers. Dit leidde tot hogere productievolumes en verkoopcijfers van onze ATO. Deze positieve trend zal zich, naar verwachting, verderzetten in 2018.

Plastics

Campine's plastics business unit maakt vlamvertragende oplossingen voor de kunststofindustrie. De voornaamste toepassingen zijn isolatiepanelen, auto-interieur, kabels, folie voor de bouwsector, elektrische en elektronische apparaten, enz.

Volume & omzet

	Plastics		
	2017	2016	%
Volume in mT	6,410	5,980	7%
Omzet in € '000	28,130	23,303	21%
Eenheidsprijs mT in € '000	4,388	3,897	13%

De omzet steeg tot € 28,13 mio (+21%).

Markt

Er is een groeiende vraag naar poeder- en stofvrije gebruiksklare vlamvertragende additieven. De trend om eerder masterbatches dan wel afzonderlijke additieven te gebruiken zal zich waarschijnlijk verderzetten, gezien de veiligheids- en milieuregelgeving het gebruik van poeders en stof verspreidende producten steeds meer aan banden legt.

Gezondheid, veiligheid en het milieu

Gezondheid: Campine monitort actief de operationele gezondheidsrisico's voor haar medewerkers. Dit beperkt zich niet tot de blootstelling aan stof, vluchtige substanties en gevaarlijke vloeistoffen maar omvat ook ergonomie. Er werden aanzienlijke verbeteringen gerealiseerd en het monitoringprogramma wordt verder uitgebreid en geoptimaliseerd.

Veiligheid: Eind 2017 werd een nieuw programma gelanceerd dat gericht is op veiligheidsbewustzijn en vermindering van ongevallen. Het ultieme doel is "zero accidents" voor de toekomst. Veiligheid krijgt topprioriteit van het management en hier zal aanzienlijk in geïnvesteerd worden.

Milieu: Door haar recyclageactiviteiten draagt Campine al bij aan de circulaire economie en de ecologische duurzaamheid van onze maatschappij. Daarnaast investeert Campine elk jaar om haar operationele impact op het milieu te verlagen door onder meer emissies te verminderen, haar waterzuiveringsinstallatie te verbeteren en het energieverbruik van de productieprocessen te verlagen.

Organisatie

In augustus 2017 werd Willem De Vos benoemd tot CEO van Campine; hij vervangt dhr. Geert Krekel die meer dan 15 jaar CEO was van het bedrijf. W. De Vos was al een onafhankelijke bestuurder sinds 2015.

W. De Vos behaalde een master in Chemical Engineering en een MBA in algemeen management. Hij heeft meer dan 25 jaar industriële ervaring als CEO van verschillende bedrijven en organisaties in de Chemische en Plasticsindustrie.

Campine werkt een nieuw businessplan uit, dat in de loop van 2018 ontplooid wordt.

Regelgeving

De wet- en regelgeving evolueert en wordt alsmaar strenger. Campine zorgt er voor om steeds in orde te zijn met alle relevante regelgevingen.

Vooruitzichten 2018

2018 is goed begonnen met een sterke vraag in alle BU's. De prijzen op de metaalmarkten hebben momenteel een verhoogde volatiliteit omwille van de potentiële invoerrechten op metalen in de USA, grote wijzigingen in voorraadvolume op de LME en een onzekere vraag in China. Campine's investeringsprojecten in bijkomende capaciteit en productiviteitsverbeteringen lopen zoals gepland en zullen operationeel worden eind Q3, 2018.

Corporate zaken

Verklaring m.b.t. het getrouw beeld

De Raad van Bestuur verklaart dat voor zover hen bekend:

- De jaarrekening, die is opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen, een getrouw beeld geeft van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- Het jaarverslag een getrouw overzicht geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

Onafhankelijkheids- en competentiecriteria onafhankelijke Bestuurders

De wet van 17 december 2008 aangaande het Auditcomité in genoteerde vennootschappen, trad in werking op 8 januari 2009. De Groep voldoet aan de wettelijke bepalingen en bevestigt dat de onafhankelijke Bestuurders voldoen aan de onafhankelijkheids- en competentiecriteria op het gebied van boekhouding en audit, vermeld in deze wet.

Belangrijke gebeurtenissen na de jaarafsluiting

Er waren geen belangrijke gebeurtenissen – die Campine beïnvloeden – na het afsluiten van het boekjaar.

Gebruik door de Vennootschap van financiële instrumenten, voor zover deze van betekenis zijn voor de beoordeling van haar activa, passiva, haar financiële situatie evenals haar resultaat

Sinds 2006 neemt Campine – in overeenstemming met de bedrijfsbeleid – posities op de LME loodtermijnmarkt waar het lood op termijn verkoopt door middel van termijncontracten. Het doel van deze handeling is het beperken van de schommelingen van Campine's resultaat door de wijzigende loodprijzen. Ondanks de dekking van een specifiek risico op een economische manier, voldoen deze afgeleide financiële instrumenten niet aan de strikte criteria voor de toepassing van de dekkingregels volgens IAS 39.

Sinds begin 2009 is de onderneming ook gestart met een dekkingpraktijk voor vaste prijs-verkoopcontracten met specifieke klanten. Hiertoe worden termijn aankoopcontracten (met zelfde vervaldatum en zelfde hoeveelheden) afgesloten op de LME met als doel het beperken van schommelingen in het resultaat ten gevolge van fluctuerende loodprijzen. Deze derivaten worden gedefinieerd als "reële waarde dekking van een vaststaande verplichting" en voldoen aan de criteria van IAS39 (financiële instrumenten).

Sinds begin 2009 is de onderneming ook gestart met een dekkingpraktijk voor vaste prijs-aankoopcontracten met specifieke leveranciers. Hiertoe worden termijn verkoopcontracten (met zelfde vervaldatum en zelfde hoeveelheden) afgesloten op de LME met als doel het beperken van schommelingen in het resultaat ten gevolge van fluctuerende loodprijzen. Deze derivaten worden gedefinieerd als "reële waarde dekking van een vaststaande verplichting" en voldoen aan de criteria van IAS 39 (financiële instrumenten).

Sinds 2016 is de onderneming ook gestart met bovenvermelde dekkingpraktijken voor tin.

Zowel de reële waarden van de vaste prijscontracten als de termijncontracten zijn terug te vinden op de balans, terwijl de wijzigingen in deze reële waarden opgenomen worden in de winst- en verliesrekening.

De classificatie van de reële waarde ("fair value") van de hedge instrumenten is niveau 1 (onaangepaste genoteerde prijzen in een actieve markt voor identieke activa of passiva) in de "fair value hierarchy" van IFRS 13.

Omstandigheden die in aanzienlijke mate de ontwikkeling van het bedrijf kunnen beïnvloeden

Er waren geen omstandigheden die in aanzienlijke mate de ontwikkeling van het bedrijf hebben beïnvloed.

Onderzoek en ontwikkeling

Er wordt voortdurend aan onderzoek en ontwikkeling gedaan ter verbetering van de beheersing van onze productieprocessen en de toepasbaarheid van onze producten in specifieke markten. In iedere business unit lopen onderzoeksprojecten in samenwerking met klanten om tot nieuwe innovatieve producten te komen.

Risico's en onzekerheden

Campine wordt – zoals alle andere bedrijven – geconfronteerd met een aantal onzekerheden als gevolg van wereldwijde ontwikkelingen. Het management tracht deze op een constructieve manier aan te pakken. Campine besteedt extra aandacht aan de bedrijfsrisico's gerelateerd en inherent aan de sector:

- Schommelingen van de grondstoffen- en de metaalprijzen. Prijzen schommelen als gevolg van wijzigende vraag en/of aanbod van grondstoffen en eindproducten maar ook door loutere speculatie;
- Schommelingen in beschikbaarheid en kostprijs van energie;
- Wijzigingen in regelgeving (zowel Vlaamse, Belgische, Europese als mondiale) op gebied van milieu en gezondheid/veiligheid inclusief de wetgeving met betrekking tot verkoop (REACH) en opslag (SEVESO) van chemische producten;
- Marktrisico's omvatten: interestrisico, wisselkoersrisico, prijsrisico en kredietrisico.

Informatie over mogelijke effecten bij een openbare overnamebieding

De Vennootschap wordt vertegenwoordigd door 1.500.000 aandelen. Er bestaan geen verschillende soorten aandelen en elk aandeel heeft recht op één stem. Er zijn geen specifiek wettelijke of statutaire beperkingen op de overdracht van deze aandelen, geen bijzondere zeggenschapsrechten noch aandeelhoudersovereenkomsten. Voor de benoeming en vervanging van de leden van de Raad van Bestuur alsook voor de wijziging van de Statuten zijn de gewone wettelijke regels van toepassing. Noch de Raad van Bestuur, noch haar individuele leden beschikken over speciale machtigingen en/of overeenkomsten uitvoerbaar naar aanleiding van een openbaar overnamebod.

Dividend

De Raad van Bestuur stelt voor een totaaldividend uit te betalen van € 2,325 mio op basis van de 2017 resultaten. Op 7 november 2017 werd al een interim-dividend van € 1,5 mio (€ 1 bruto per aandeel) uitbetaald. Een dividend van € 0,825 mio (€ 0,55 bruto per aandeel) zal uitbetaald worden op 1 juni 2018.

Over het jaar 2016 werd geen dividend uitbetaald.

Commissaris

In 2017 beliep de vergoeding van de Commissaris voor audit- en niet-auditdiensten een totaal van €103.540 voor de Groep. De niet-auditdiensten in 2017 bedroegen € 19.740 en bestaan uit andere controleopdrachten.

Kwijting aan Bestuurders en Commissaris

De Raad van Bestuur stelt voor kwijting te geven aan alle Bestuurders en aan de Commissaris voor hun mandaat in 2017.

Statutaire benoemingen

Zie samenstelling Raad van Bestuur.

Verslag Deugdelijk Bestuur & Remuneratieverslag 2017

I. Inleiding

Campine nv, een vennootschap opgericht onder Belgisch recht waarvan de aandelen genoteerd zijn op Euronext Brussels, houdt zich aan de principes en bepalingen van de Belgische Corporate Governance Code 2009, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de Vennootschap zoals haar marktomgeving en haar omvang.

De Corporate Governance Verklaring is opgesteld volgens het “*comply or explain*”-principe en vermeldt de delen van de Belgische Corporate Governance Code 2009 waarvan Campine afwijkt en de onderbouwde redenen daarvoor. De aanbevelingen 2.3, 5.5 en 5.2/4. van de Corporate Governance Code 2009 worden niet of slechts gedeeltelijk gevolgd. De verantwoording voor de afwijkingen is terug te vinden verder in deze Corporate Governance Verklaring.

Het bestaande Corporate Governance model van Campine structureert de bestaande procedures en verzekert een efficiënte en transparante werking van de Groep in het belang van de Groep en al haar ‘stakeholders’.

Op 9 maart 2006 heeft de Raad van Bestuur het ‘Campine Corporate Governance Charter’ aangenomen. Het werd en wordt bijgewerkt door de Raad van Bestuur indien er ontwikkelingen of wijzigingen zijn in de Belgische Corporate Governance Code 2009 of in Campine’s Corporate Governance model. De laatste aanpassingen werden beslist door de Raad van Bestuur van 6 maart 2018.

Het Corporate Governance Charter beoogt een bondige en transparante openbaarmaking van de regels en principes die samen met de toepasselijke wetgeving het bestuurskader uitmaken waarbinnen de Vennootschap opereert en is terug te vinden op de website (www.campine.be) bij “Investeerders”.

II. Vennootschapskapitaal en aandeelhouderschap

Het vennootschapskapitaal is vastgesteld op € 4.000.000,00, vertegenwoordigd door 1.500.000 aandelen zonder vermelding van nominale waarde. Het kapitaal is volledig gestort. Er zijn geen statutaire noch wettelijke beperkingen betreffende de overdracht van aandelen.

Aandeelhoudersstructuur op balansdatum

Volgens de kennisgevingen van 25 augustus 2017 is de huidige aandeelhoudersstructuur zoals hierna vermeld.

Naam	Aantal aandelen	% van het aandelenkapitaal
1. Camhold NV Nijverheidsstraat 2, 2340 Beerse	540.000	36,00%
2. F.W. Hempel Metallurgical, GmbH Weißensteinstraße 70, 46149 Oberhausen, Duitsland	537.900	35,86%

De overige aandelen (28,14%) zijn, voor zover de Vennootschap weet, in handen van het publiek. Tot op heden heeft de Vennootschap geen meldingen ontvangen van andere aandeelhouders i.v.m. een participatie die valt onder de Belgische Transparantiewetgeving.

Openbare overnamebieding

Voorzieningen in geval van openbare overnamebieding staan vermeld in de Statuten artikel 7 (Toegestaan kapitaal) en artikel 12 (Verkrijging van eigen aandelen).

Regels i.v.m. de uitoefening van het stemrecht

De regels i.v.m. de uitoefening van het stemrecht staan vermeld in artikel 10 van de Statuten. Er zijn geen aandeelhouders met speciale zeggenschapsrechten. Er zijn geen statutaire beperkingen betreffende de uitoefening van het stemrecht.

III. Raad van Bestuur

Samenstelling

Regels betreffende de benoeming en vervanging van Bestuurders staan vermeld in artikels 13 (Samenstelling van de Raad van Bestuur) en 14 (Voortijdige vacature) van de Statuten.

De Statuten bepalen dat de Raad van Bestuur is samengesteld uit minimum drie en maximum negen leden. Op 31/12/2017 had de Vennootschap een Raad van Bestuur van zes leden, waarvan één uitvoerende Bestuurder en vijf niet-uitvoerende Bestuurders. Van deze vijf niet-uitvoerende Bestuurders zijn er twee onafhankelijk:

DELOX BVBA, Voorzitter van de Raad van Bestuur

- Niet-uitvoerend Bestuurder vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger dhr. Patrick De Grootte (benoemd op 12 mei 2015 voor een termijn van 4 jaar) en hierna genoemd "DELOX";
- Bestuurder bij verschillende vennootschappen.

Friedrich-Wilhelm Hempel

- Niet-uitvoerend Bestuurder (benoemd op 12 mei 2015 voor een termijn van 3 jaar);
- Aandeelhouder en Bestuurder van verschillende private vennootschappen in Europa.

Hans-Rudolf Orgs

- Niet-uitvoerend Bestuurder (benoemd op 12 mei 2015 voor een termijn van 3 jaar);
- Gedelegeerd Bestuurder van de holdingonderneming F. W. Hempel & Co Erze & Metalle.

BERNUS BVBA (vanaf 09/05/2017)

- Niet-uitvoerend en onafhankelijk Bestuurder vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger mevr. An Nuyttens (benoemd op 9 mei 2017 voor een termijn van 3 jaar) en hierna genoemd "BERNUS";
- President van Solvay Silica in Lyon (F).

Christulf BVBA

- Niet-uitvoerend en onafhankelijk Bestuurder vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger dhr. Christian Dewulf (benoemd op 9 mei 2017 voor een termijn van 3 jaar) en hierna genoemd "Christulf";
- Bestuurder bij verschillende bedrijven.

ZENDICS BVBA

- Tot 23/08/2017 niet-uitvoerend en onafhankelijk Bestuurder vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger dhr. Willem De Vos (benoemd op 12 mei 2015 voor een termijn van 4 jaar);
- Vanaf 23/08/2017 Gedelegeerd Bestuurder vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger dhr. Willem De Vos en hierna genoemd "ZENDICS";
- Bestuurder en adviseur voor Raden van Bestuur bij verschillende vennootschappen.

Andre Hempel (tot 09/05/2017): Niet-uitvoerend Bestuurder.

Geert Krekel (tot 23/08/2017): Gedelegeerd Bestuurder.

Geen enkele Bestuurder heeft een bijkomend mandaat in een Belgische beurgenoteerde vennootschap.

Campine hanteert de onafhankelijkheidscriteria zoals vermeld in het Corporate Governance Charter. De onafhankelijke Bestuurders verklaren dat zij voldoen aan art. 526ter van het Wetboek van Vennootschappen.

De Belgische Corporate Governance Code 2009 vereist dat de Raad van Bestuur genderdiversiteit en minstens drie onafhankelijke Bestuurders omvat (bepaling 2.3). Bovendien vereist artikel 518bis Wetboek van Vennootschappen dat minstens 1/3 van de leden van de Raad van Bestuur van een ander geslacht is dan de overige leden.

Op 31/12/2017 had de Vennootschap slechts één vrouwelijke Bestuurder en twee onafhankelijke Bestuurders op een totaal van zes Bestuurders. Dit wordt verklaard door het feit dat het aantal en gender van de Bestuurders dient gezien te worden vanuit het perspectief van de omvang van de Vennootschap.

Er werd reeds geruime tijd actief uitgekeken naar vrouwelijke Bestuurders. In 2017 werd dan ook BERNUS BVBA, vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger mevr. An Nuytens benoemd. Verder zal de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering der Aandeelhouders van 22 mei 2018 de benoeming van een bijkomende vrouwelijke Bestuurder voorstellen.

Het diversiteitsbeleid streeft het volgende algemeen doel na: De Raad is klein genoeg om efficiënt te beslissen en groot genoeg opdat ervaring en kennis uit diverse domeinen bijdragen en wijzigingen ongehinderd kunnen opgevangen worden.

De ervaring en kennis van de leden van de Raad van Bestuur is complementair en strekt zich uit over verschillende vak- en competentiegebieden.

Bij een benoeming stelt het Benoemings- en Remuneratiecomité – op basis van een evaluatie van de bekwaamheden, kennis en ervaring - een profiel op waaraan de kandidaten moeten voldoen.

Werking

De Raad van Bestuur bepaalt de strategie en zorgt tegelijkertijd voor opvolging en controle van de risico's die inherent zijn aan de activiteiten van de Vennootschap. De Raad van Bestuur legt de jaarlijkse bedrijfsbudgetten alsook de risicoposities in metalen vast en beslist over investeringen en desinvesteringen van de Groep alsook de samenstelling van het Uitvoerend Management Team.

De Raad van Bestuur vergadert gemiddeld vier keer per jaar in maart, mei, september en december. Deze frequentie stelt de Raad van Bestuur in staat om op regelmatige en continue wijze op de hoogte te blijven van de geconsolideerde en niet-geconsolideerde resultaten, de algemene stand van zaken en ontwikkelingen binnen zowel Campine als haar dochtervennootschap, de investeringsprogramma's van Campine, acquisities en desinvesteringen door de Groep, ontwikkelingen op managementniveau, enz.

Niettemin zal de Raad van Bestuur samengeroepen worden door de Voorzitter of de Gedelegeerd Bestuurder telkens het belang van de Vennootschap dit vereist. Op vraag van minstens twee Bestuurders worden bijkomende vergaderingen georganiseerd.

Gedurende het boekjaar afgesloten per 31 december 2017, werden de volgende vergaderingen van de Raad van Bestuur gehouden:

Datum van vergadering	Aanwezig
21 februari 2017	DELOX, ZENDICS, F.-W. Hempel, G. Krekel, H.-R. Orgs, Christulf (1)
13 maart 2017	DELOX, ZENDICS, F.-W. Hempel, G. Krekel, H.-R. Orgs, Christulf (1)
8 mei 2017	DELOX, F.-W. Hempel, G. Krekel, H.-R. Orgs, Christulf (1)
23 augustus 2017	DELOX, ZENDICS, F.-W. Hempel, H.-R. Orgs, Christulf, BERNUS (2)
21 september 2017	DELOX, ZENDICS, F.-W. Hempel, H.-R. Orgs, Christulf, BERNUS (2)
27 oktober 2017	DELOX, ZENDICS, F.-W. Hempel, H.-R. Orgs, Christulf, BERNUS (2)
14 december 2017	DELOX, ZENDICS, F.-W. Hempel, H.-R. Orgs, Christulf, BERNUS (2)

(1) BERNUS werd benoemd op 9 mei 2017

(2) G. Krekel nam ontslag op 23 augustus 2017

Tijdens de vergaderingen van de Raad van Bestuur werden o.m. de volgende onderwerpen besproken:

- Resultaten van Campine en haar dochteronderneming Campine Recycling
- Evalueren budget van het vorige en lopende jaar
- Vastleggen budget van het volgende jaar
- Goedkeuren nieuwe investeringen
- Evalueren lopende en uitgevoerde investeringen
- Vastleggen jaarrekeningen voor goedkeuring Algemene Vergadering

- Opstellen jaarverslag aan Algemene Vergadering
- Goedkeuren bijeenroeping Algemene en Bijzondere Algemene Vergadering
- Goedkeuren te publiceren persberichten
- Voorstellen benoemingen aan Algemene Vergadering
- Evalueren en vastleggen: risicopositie lood en antimoon, kredietrisico
- Leningen en banktegoeden
- Stand van zaken van de verschillende afdelingen (productie, aankoop, verkoop, ...) van de verschillende BU's
- Stand van zaken: personeel en organisatie
- Stand van zaken: veiligheid, gezondheid en milieu
- Ontslag en benoeming dagelijks bestuur

Evaluatie door de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur evalueert om de twee jaar zijn samenstelling en zijn eigen prestatie alsook die van de comités. De evaluatie beoordeelt (i) de operationele efficiëntie, (ii) de relevantie van de besproken topics, (iii) de voorbereiding van de debatten, (iv) de bijdrage van elke Bestuurder in het beslissingsmakingsproces.

De evaluatie wordt voorbereid door het Benoemings- en Remuneratiecomité en wordt besproken door de voltallige Raad van Bestuur onder leiding van de Voorzitter.

In de loop van 2017 vond geen evaluatie van de Raad van Bestuur plaats nadat deze wel plaatsvond in 2016. Er wordt in 2018 een nieuwe evaluatie gepland.

Verder worden de prestaties van de individuele Bestuurders regelmatig geëvalueerd door het Benoemings- en Remuneratiecomité. Specifieke topics worden geëvalueerd, zoals de aanwezigheid op de vergaderingen, de mate waarin de Bestuurder voorbereid is, deelname in de discussies en de beschikbaarheid tussen de vergaderingen door.

Evaluatie door het Benoemings- en Remuneratiecomité

Om de twee jaar, evalueert het Benoemings- en Remuneratiecomité zijn eigen doeltreffendheid en stelt – indien nodig – aanpassingen voor aan de Raad van Bestuur.

Evaluatie van interactie met het Uitvoerend Management Team

Het Uitvoerend Management Team heeft bij elke vergadering van de Raad van Bestuur de mogelijkheid om overleg te plegen met de niet-uitvoerende Bestuurders.

Vennootschapssecretaris

De Raad van Bestuur benoemde op 8 mei 2017 mevr. Karin Leysen als vennootschapssecretaris. Zij ziet er op toe dat de procedures van de Raad van Bestuur worden nageleefd en dat de Raad van Bestuur handelt in overeenstemming met haar verplichtingen onder de wetgeving, de Statuten en de interne regels en reglementen. Verder heeft het Auditcomité een controlerende functie i.v.m. het financiële verslaggevingproces, het interne controle- en risicobeheer en het functioneren van het Uitvoerend Management Team en meldt het Auditcomité alle eventuele verbeterpunten aan de Raad van Bestuur.

IV. Uitvoerend Management Team

Samenstelling

- **ZENDICS** vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger W. De Vos (vanaf 23/08/2017)
Gedelegeerd Bestuurder/Chief Operating Decision Maker (CODM)
- **Jan Keuppens** Finance and Control Manager
- **Hilde Goovaerts** Manager Operational Excellence
- **Hans Vercammen** Business Unit Manager Antimony & Plastics
- **David Wijmans** Business Unit Manager Lood
- **Geert Krekel** Gedelegeerd Bestuurder/Chief Operating Decision Maker (tot 23/8/2017)
- **Marc Liégeois** Commercial Manager Antimony & Plastics (tot 10/03/2017)

Werking

De verantwoordelijkheden van de Gedelegeerd Bestuurder omvatten de ontwikkeling en opvolging van de business plannen voor elke divisie, zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur, de implementatie van de besluiten van de Raad van Bestuur en het opzetten van de vereiste investeringsprogramma's, die vervolgens ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur. Verder waakt de Gedelegeerd Bestuurder erover dat de bestaande wetgeving wordt gerespecteerd en dat er binnen geldende veiligheids-, gezondheids- en milieunormen wordt gewerkt.

De Gedelegeerd Bestuurder wordt bijgestaan door het Uitvoerend Management Team. Het Uitvoerend Management Team rapporteert aan de Gedelegeerd Bestuurder en stelt hem in staat om op behoorlijke wijze zijn taken van dagelijks bestuur te volbrengen.

V. Comités van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft de volgende gespecialiseerde comités opgericht:

1. Het Benoemings- en Remuneratiecomité

Het Benoemings- en Remuneratiecomité (dat dienst doet als Remuneratiecomité in de zin van artikel 526quater van het Wetboek van Vennootschappen) staat de Raad van Bestuur bij in alle zaken met betrekking tot de benoeming en vergoeding van de Bestuurders en het Uitvoerend Management Team. Het Benoemings- en Remuneratiecomité bereidt het remuneratieverslag voor en licht het toe op de Algemene Vergadering der Aandeelhouders.

De Gedelegeerd Bestuurder neemt deel aan de vergaderingen met een adviserende stem telkens wanneer het Benoemings- en Remuneratiecomité de remuneratie van het Uitvoerend Management Team behandelt en wanneer het comité hem uitnodigt.

Het Benoemings- en Remuneratiecomité bestaat momenteel uit de Voorzitter van de Raad van Bestuur DELOX, de onafhankelijke Bestuurder Christulf en de onafhankelijke Bestuurder BERNUS (sinds 01/01/2018). Dhr. F.-W. Hempel was lid van het Benoemings- en Remuneratiecomité tot 01/01/2018.

De leden beschikken allen over de nodige deskundigheid op het gebied van remuneratie omwille van hun jarenlange ervaring in de bedrijfswereld en bedrijfsverenigingen.

2. Het Auditcomité

Onverminderd de wettelijke opdrachten van de Raad van Bestuur, heeft het Auditcomité minstens de volgende taken:

- Monitoring van het financiële verslaggevingsproces;
- Monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer van de Vennootschap;
- Monitoring van de interne audit en van zijn doeltreffendheid;
- Monitoring van de wettelijke controle van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening, inclusief opvolging van de vragen en aanbevelingen geformuleerd door de externe auditor;
- Beoordeling en monitoring van de onafhankelijkheid van de externe auditor waarbij met name wordt gelet op de verlening van bijkomende diensten aan de Vennootschap.

Het Auditcomité bestaat momenteel uit dhr. H.-R. Orgs en de onafhankelijke Bestuurder Christulf. Het Auditcomité vergadert minstens 4x per jaar, waarvan minstens 2x met de Commissaris. Verder vergaderen de leden van het Auditcomité regelmatig op informele basis.

De wet van 17 december 2008 aangaande het Auditcomité in genoteerde vennootschappen, trad in werking op 8 januari 2009. De Groep voldoet aan de wettelijke bepalingen en bevestigt dat de onafhankelijke Bestuurders voldoen aan de onafhankelijkheids- en competentiecriteria op het gebied van boekhouding en audit, vermeld in deze wet dankzij hun uitgebreide ervaring in een productieomgeving en brede kennis van finance alsook metaaltrading.

De Belgische Corporate Governance Code 2009 vereist dat elk comité minstens drie leden omvat (bepaling 5.5) terwijl het Auditcomité momenteel slechts uit twee Bestuurders bestaat. Dit wordt verklaard door het feit dat dit aantal dient gezien te worden vanuit het perspectief van de omvang van de Vennootschap en haar Raad van Bestuur.

De Belgische Corporate Governance Code 2009 vereist dat de meerderheid van de leden van het Auditcomité uit onafhankelijke Bestuurders bestaat (Bepaling 5.2./4) terwijl momenteel de helft onafhankelijk is. Dit wordt verklaard door het feit dat – gezien de omvang van de Raad van Bestuur – het Auditcomité slechts bestaat uit twee Bestuurders.

3. Het Strategiecomité

Het Strategiecomité staat de Raad van Bestuur bij in alle zaken met betrekking tot het algemeen beleid van de onderneming en haar dochteronderneming. Het bestaat momenteel uit de Bestuurder DELOX, de onafhankelijke Bestuurder BERNUS (sinds 01/01/2018) en ZENDICS. Tot 23/08/2017 was dhr. G. Krekel lid van het Strategiecomité.

4. Werking van de comités

Gedurende het boekjaar afgesloten per 31 december 2017, werden de volgende vergaderingen van de comités van de Raad van Bestuur gehouden:

Comité	Datum van vergadering	Aanwezig
Benoemings- en Remuneratiecomité	3 maart 2017	DELOX, F.-W. Hempel
	13 maart 2017	DELOX, F.-W. Hempel, Christulf
	23 augustus 2017	DELOX, F.-W. Hempel, Christulf
	20 september 2017	DELOX, F.-W. Hempel, Christulf
	13 december 2017	DELOX, F.-W. Hempel, Christulf
Auditcomité	21 februari 2017	H.-R. Orgs, Christulf
	28 april 2017	H.-R. Orgs, Christulf
	12 september 2017	H.-R. Orgs, Christulf
	5 december 2017	H.-R. Orgs, Christulf
Strategiecomité	20 april 2017	DELOX, ZENDICS, G. Krekel
	11 juli 2017	DELOX, ZENDICS, G. Krekel

Tijdens de vergaderingen van het Benoemings- en Remuneratiecomité werden de volgende onderwerpen besproken:

- Benoeming nieuwe Bestuurder
- Ontslag Bestuurder
- Benoeming dagelijks bestuur
- Voorbereiden remuneratieverslag voor Raad van Bestuur
- Vergoeding Bestuurders: tantièmes en Bestuurdersvergoeding
- Samenstelling, evaluatie en vergoeding Uitvoerend Management Team
- Evaluatie en werking comités van de Raad van Bestuur en Bestuurders

Tijdens de vergaderingen van het Auditcomité werden de volgende onderwerpen besproken:

- Evalueren resultaten van het lopende jaar
- Evalueren forecast van het lopende jaar
- Voorbereiden kredietrisico voor de Raad van Bestuur
- Voorbereiden risicopositie van lood en antimoon voor de Raad van Bestuur
- Risicoanalyse “marktrisico’s”
- Onderzoeken van de jaar- en halfjaarafsluiting en de bespreking van boekhoudkundige ramingen en oordeelsvormingen n.a.v. de afsluiting

- Interne controle
- Onderzoeken van geschillen
- Voorbereiden budget volgend jaar voor de Raad van Bestuur
- Evalueren huidig budget
- Te publiceren persberichten: jaarresultaten, halfjaarresultaten, ...

Tijdens de vergaderingen van het Strategiecomité werden de volgende onderwerpen besproken:

- Lange termijnstrategie van het bedrijf
- Strategische ontwikkelingen per business unit
- Diversificatie van de aanvoer grondstoffen

De reglementen van de comités bevinden zich in bijlage van het Corporate Governance Charter. Het is de bedoeling van de Raad van Bestuur om de werking van deze comités verder te formaliseren overeenkomstig de Belgische Corporate Governance Code 2009 in de komende jaren.

VI. Belangrijkste kenmerken van de interne controle en het risicobeheersysteem

Campine organiseert het beheer van de interne controle en van de risico's van de Vennootschap aan de hand van de bepaling van haar controleomgeving (algemeen kader) en de vaststelling en rangschikking van de belangrijkste risico's waar ze aan blootgesteld is, evenals via de analyse van de mate waarin ze deze risico's beheerst en met de opzet van een "controle van de controle". Ze schenkt ook bijzondere aandacht aan de betrouwbaarheid van het proces voor de rapportering en de financiële communicatie.

1. De controleomgeving

a. Organisatie van de Vennootschap:

- de Vennootschap is in verschillende afdelingen georganiseerd, die in een organisatieschema weergegeven worden. Elke persoon beschikt over een beschrijving van de functie. Er is een procedure voor het delegeren van bevoegdheden. Er is een algemene procedure voor de verschillende werkgebieden waarbinnen het bedrijf zich kan binden zoals personeel, aankoop, verkoop, ... die omvat wordt in de "interne volmachten". In gevallen waar het "potentiële" risico na het aangaan van de verbintenis sterk kan schommelen door de prijswolatiliteit van het product (energie, grondstoffen, vreemde valuta, ...) gelden specifieke procedures.
- de ondersteunende functies worden uitgeoefend door de afdelingen Finance & Control, IT, Personeel & Organisatie, Verzending & Ontvangst, Milieu, Kwaliteit, Operational Excellence, Veiligheid & Gezondheid en Onderhoud.
- de beheerscontrole valt onder de verantwoordelijkheid van de controllers. De Finance & Control Manager staat in voor de organisatie van het risicobeheer.

b. Organisatie van de interne controle: het Auditcomité heeft een specifieke taak inzake de interne controle en het risicobeheer van de Vennootschap. De rol, de samenstelling en de activiteiten van het Auditcomité worden hierboven beschreven.

c. Ethiek: door de Raad van Bestuur werden een Corporate Governance Charter en een Gedragscode (bijlage van Corporate Governance Charter) opgesteld en goedgekeurd. Deze staan ook op de website.

2. De risicoanalyse en de controlewerkzaamheden

Alle processen – van administratieve tot effectieve productie – worden beheerd in ons Managementhuis, een gedocumenteerd managementsysteem dat functioneert met als hart van het systeem de diverse risicoanalyses. De risico's op vlak van veiligheid, gezondheid, milieu en kwaliteit worden geïnventariseerd, geëvalueerd, beheerd en bewaakt op een dynamische wijze die "continue verbetering" als maatstaf hanteert. Het Auditcomité herbekijkt de risicoanalyse twee keer per jaar. De belangrijkste risico's worden beschreven in de toelichting "marktrisico's" in het jaarverslag.

3. De financiële informatie en communicatie

Het proces voor de opmaak van de financiële informatie is als volgt georganiseerd: Een retroplanning geeft een overzicht van alle taken die moeten gebeuren in het kader van de jaarlijkse, halfjaarlijkse en maandelijkse afsluiting van de Vennootschap en van haar dochteronderneming, evenals van hun vervaldag. Campine beschikt over een checklist van de daden die de financiële afdeling moet stellen. Het boekhoudteam verschaft de boekhoudkundige cijfers, onder toezicht van de Manager Finance & Control. De controllers verifiëren de geldigheid van deze cijfers en brengen verslag uit. De cijfers worden op basis van volgende technieken geverifieerd:

- coherentietests door vergelijkingen met historische of budgettaire cijfers;
- controle van transacties met steekproeven en naargelang hun materialiteit.

4. De betrokkenen bij het toezicht en de evaluatie van de interne controle

De kwaliteit van de interne controle wordt in de loop van het boekjaar beoordeeld:

- door het Auditcomité. In de loop van het boekjaar onderzocht het Auditcomité de halfjaarafsluiting en de specifieke boekhoudkundige verwerkingen. Het heeft ook de geschillen en de belangrijkste risico's van de Vennootschap onderzocht.
- door de Commissaris in het kader van hun beoordeling van de halfjaar- en jaarrekeningen. Indien van toepassing formuleert de Commissaris aanbevelingen betreffende het bijhouden van de financiële staten.
- door de Raad van Bestuur m.b.t. toezicht op het dagelijks bestuur.

De Raad van Bestuur houdt toezicht op de uitvoering van de taken van het Auditcomité ter zake, onder meer via de rapportering door het Comité.

VII. Verhandelingsreglement m.b.t. transacties in aandelen van de Vennootschap

Het verhandelingsreglement – dat onderdeel uitmaakt van onze Gedragscode – vermeldt de regels inzake transacties in aandelen van de Vennootschap. Ze legt de “key persons” beperkingen op inzake het uitvoeren van transacties tijdens welbepaalde periodes (de “closed periods” en “sperperiodes”) en legt een informatieplicht aan de Compliance Officer op bij verhandeling buiten deze periodes.

De Raad van Bestuur heeft dhr. Willem De Vos aangesteld als Compliance Officer, die toeziet op de naleving van het verhandelingsreglement door de “key persons”.

VIII. Toelichting bij het beleid m.b.t. transacties die niet onder belangenconflicten-regelingen vallen

Alle transacties met verbonden partijen worden op zakelijke basis gevoerd en conform alle wettelijke bepalingen en het Corporate Governance Charter.

Er werd tijdens het boekjaar één keer toepassing gemaakt van de belangenconflictenregeling (Artikel 523-524 W.Venn.) en dit door ZENDICS BVBA op de Raad van Bestuur van 23 augustus 2017.

Uittreksel uit de notulen: Quote: “Na voorlezing van de dagorde, en vooraleer over te gaan tot de beraadslaging en besluitvorming, heeft ZENDICS BVBA, vast vertegenwoordigd door de heer Willem De Vos, verklaard een vermogensrechtelijk belang te hebben dat rechtstreeks strijdig is met door de Raad van Bestuur tijdens deze vergadering te nemen beslissingen, in de zin van artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen. Het punt a.ii. op de agenda betreft namelijk de benoeming van ZENDICS BVBA als Gedelegeerd Bestuurder en de goedkeuring van de managementovereenkomst die de Vennootschap zou aangaan met ZENDICS BVBA. Ten gevolge van deze managementovereenkomst zou ZENDICS BVBA een vergoeding ontvangen van de Vennootschap voor de uitoefening van het mandaat van Gedelegeerd Bestuurder. De beslissing die de Raad van Bestuur met betrekking tot dit agendapunt zal nemen zal dus een invloed hebben op het persoonlijk vermogen van ZENDICS BVBA, dit geeft aanleiding tot een belangenconflict. Overeenkomstig artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen zal ZENDICS BVBA niet deelnemen aan de beraadslaging en de stemming met betrekking tot dit agendapunt.

Benoeming van een Gedelegeerd Bestuurder (CEO) en ratificatie van de managementovereenkomst van de Gedelegeerd Bestuurder.

De Heer De Vos als vertegenwoordiger van ZENDICS BVBA verlaat de vergadering.

Voorstel om ZENDICS BVBA, een vennootschap opgericht naar Belgisch recht, met maatschappelijke zetel te België, 9600 Ronse, Mussenstraat 37, ingeschreven bij de Kruispuntbank voor Ondernemingen onder het nummer 0894.851.724, vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger de heer Willem De Vos, te benoemen in de hoedanigheid van CEO belast met het dagelijks Bestuur binnen de Vennootschap en dit met onmiddellijke ingang.

Besluit: De Raad van Bestuur beslist met eenparigheid van de stemmen om ZENDICS BVBA te benoemen als CEO belast met het dagelijks bestuur. ZENDICS BVBA zal de titel van CEO dragen.

Voorstel om de managementovereenkomst aangegaan met ZENDICS BVBA voor de uitoefening van haar mandaat van Gedelegeerd Bestuurder (Bijlage 5) te ratificeren.

Handeling: De Raad van Bestuur hoort het advies van de leden van het Remuneratiecomité m.b.t. de vergoeding van de Gedelegeerd Bestuurder onder de managementovereenkomst. Deze managementovereenkomst bevat gebruikelijke bepalingen voor de vergoeding van een CEO van een groep zoals Campine, en is dus evenwichtig. Gezien het vertrek van de heer Krekel moet een nieuwe Gedelegeerd Bestuurder worden aangesteld.

Besluit: De Raad van Bestuur beslist met eenparigheid van de stemmen om de managementovereenkomst te ratificeren.

De Heer De Vos als vertegenwoordiger van ZENDICS BVBA vervoegt de vergadering.”
Unquote.

Concreet betekent dit dat ZENDICS - als Gedelegeerd Bestuurder belast met het dagelijks bestuur vanaf 23/08/2017- ontvangt:

- Een totale vaste brutojaarvergoeding van 280.000 €;
- Een variabel loon (maximaal 128.000 € per boekjaar) vanaf 2018. Dit is deels gebaseerd op niet-financiële parameters en deels op financiële parameters;
- Andere voordelen: een vast maandbedrag (1.250 €/m) ter vergoeding van alle huur- en dagelijkse verplaatsingskosten. Verder worden gemaakte onkosten voor de uitvoering van de functie terugbetaald.

IX. Remuneratieverslag

1. Procedure vastleggen remuneratiebeleid en hoogte van de remuneratie

Niet-uitvoerende Bestuurders

Overeenkomstig artikel 23 van de Statuten van de Vennootschap ontvangen de Bestuurders een vergoeding voor de vervulling van hun mandaat met uitzondering van de Bestuurder belast met het dagelijks bestuur, die reeds vergoed wordt voor de uitoefening van zijn mandaat als Gedelegeerd Bestuurder.

De hoogte van de remuneratie die wordt ontvangen door de niet-uitvoerende Bestuurders en de voorzitter is statutair vastgesteld. Hierbij is ook voorzien in een jaarlijkse automatische verhoging van deze bedragen. Zoals bepaald in artikel 39 van de Statuten ontvangen de niet-uitvoerende Bestuurders en de voorzitter ook een tantième (variabele vergoeding) welke wordt betaald het jaar volgend op het desbetreffende boekjaar en dit in overeenstemming met art 554 van het Wetboek van Vennootschappen.

De Statuten stipuleren tevens de bijkomende vergoeding die de niet-uitvoerende Bestuurders in hoofde van hun deelname aan de vergaderingen van de verschillende bestuurscomités (Auditcomité, Strategiecomité, Benoemings-en Remuneratiecomité) waarvan zij deel uitmaken, kunnen ontvangen.

Gedelegeerd Bestuurder

De Raad van Bestuur beslist i.v.m. de benoeming, remuneratie en ontslag van de Gedelegeerd Bestuurder.

De doelstellingen verbonden aan het variabel deel van de remuneratie worden vastgelegd door de Raad van Bestuur na advies van het Benoemings- en Remuneratiecomité. De prestaties van de Gedelegeerd Bestuurder, inclusief het realiseren van de criteria voor het bekomen van de variabele vergoeding, worden beoordeeld door het Benoemings- en Remuneratiecomité.

Tijdens een vergadering van de Raad van Bestuur – waarbij de Gedelegeerd Bestuurder niet aanwezig is – informeert de voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité de Bestuurders over de beoordeling die ze vervolgens bespreken.

In navolging van artikel 23 van de Statuten, kan de Gedelegeerd Bestuurder een vergoeding krijgen in geval de jaarvergadering hiertoe beslist op voorstel van de Raad van Bestuur en bij afzonderlijke stemming.

Uitvoerend Management Team

Het Benoemings- en Remuneratiecomité adviseert over de benoeming, remuneratie en ontslag van de leden van het Uitvoerend Management Team.

De doelstellingen verbonden aan het variabel deel van de remuneratie worden vastgelegd door de Gedelegeerd Bestuurder. De prestaties van het Uitvoerend Management Team worden beoordeeld door de Gedelegeerd Bestuurder – in samenspraak met het Benoemings- en Remuneratiecomité.

2. Het gehanteerde remuneratiebeleid in 2017

Niet-uitvoerende Bestuurders

Na goedkeuring van de Buitengewone Algemene Vergadering van 14 december 2017 werden volgende aanpassingen doorgevoerd in de Statuten:

- Elke Bestuurder ontvangt per volledig boekjaar dat hij zijn mandaat uitoefent een vergoeding die voor het boekjaar 2017 neerkomt op dertienduizend vijfhonderd euro (13.500 €) bruto, onafhankelijk van winst of verlies. Het voornoemde bedrag wordt automatisch verhoogd met tweehonderd vijftig euro (250 €), op de eerste dag van elk boekjaar met ingang vanaf tweeduizend achttien.
- De voorzitter van de Raad van Bestuur ontvangt, per volledig boekjaar dat hij zijn mandaat uitoefent, een vergoeding die voor het boekjaar 2017 zevenentwintigduizend euro (27.000 €) bruto bedraagt, onafhankelijk van winst of verlies. Het voornoemde bedrag wordt automatisch verhoogd met vijfhonderd euro (500 €), op de eerste dag van elk boekjaar met ingang vanaf tweeduizend achttien.
- De leden van het Auditcomité, het Strategiecomité en van het Benoemings- en Remuneratiecomité krijgen elk een vergoeding gelijk aan duizend tweehonderd vijftig euro (1.250 €) per vergadering waaraan zij deelnemen, behoudens indien de vergadering van het comité plaatsvindt onmiddellijk voor of na een vergadering van de Raad van bestuur.

Bestuurders die hun mandaat niet voor het gehele boekjaar uitoefenden, zullen betaald worden pro rata de volle maanden van hun mandaat.

Artikel 39: Toewijzing van de winst – tantième

Het batig saldo die de resultatenrekening aanwijst, maakt de nettowinst van de Vennootschap uit. Van die nettowinst worden vijf ten honderd afgenomen voor de wettelijke reserve. Deze afnemings is niet meer verplicht wanneer het reservefonds één tiende van het vennootschapskapitaal bereikt. Zij moet worden hernomen indien de wettelijke reserve is aangetast. Na aftrek van het deel voor de wettelijke reserves, mag de Raad van Bestuur de Algemene Aandeelhoudersvergadering voorstellen de winst, na afnemings voor de wettelijke reserves, geheel of gedeeltelijk te storten op speciale reserve -of vooruitzichtenfonds(en).

Van de nettowinst dus na afname van de belasting en het deel voor de wettelijke reserves, wordt een tantième van acht procent toegewezen aan de voltallige Raad van

bestuur, die het onder zijn leden gelijk zal verdelen, met uitzondering van de Bestuurder belast met het dagelijks bestuur, die reeds vergoed wordt voor de uitoefening van zijn mandaat als Gedelegeerd Bestuurder. Enkel de Bestuurders die in de Raad van Bestuur gezeteld hebben gedurende ten minste zes maanden van het boekjaar waarop de tantième betrekking heeft, zijn gerechtigd op de tantième en niet pro rata de duur van hun mandaat in het relevante boekjaar. De Bestuurders die minder dan zes maanden tijdens het relevant boekjaar in de Raad hebben gezeteld zullen niet gerechtigd zijn op een tantième tenzij de jaarvergadering anders beslist. De Gedelegeerd Bestuurder kan een tantième krijgen zoals bepaald in dit artikel in geval de jaarvergadering hiertoe beslist op voorstel van de Raad van Bestuur en bij afzonderlijke stemming.

De tantième toegewezen aan de Bestuurders in overeenstemming met de vorige paragraaf is gelimiteerd tot tienduizend euro (10.000 €) per Bestuurder per boekjaar. De tantième toegewezen aan de voorzitter van de Raad van Bestuur is gelijk aan het dubbel van de tantième toegewezen aan een Bestuurder overeenkomstig de vorige paragraaf.

In geval de Raad van Bestuur in een specifieke zaak bijstand vraagt aan een Bestuurder, dan is deze Bestuurder gerechtigd op een vergoeding voor gepresteerde werktijd en uitgaven in het kader van de uitoefening van deze bijstand.

Niet-uitvoerende Bestuurders ontvangen geen voordelen in natura noch voordelen verbonden aan een pensioenplan.

Gedelegeerd Bestuurder en andere leden van het Uitvoerend management team

De Raad van Bestuur – die uiteindelijk beslist over de remuneratie van de Gedelegeerd Bestuurder en het Uitvoerend Management Team – ziet erop toe dat hun prestaties gericht zijn op de continuïteit en lange termijnresultaten van de onderneming en dat hun vergoeding in verhouding staat tot hun prestaties en in het belang van alle 'stakeholders'.

Volgens de Statuten van de onderneming is de verplichting vermeld in artikel 520ter, 2e lid en artikel 525, laatste lid van het Wetboek van Vennootschappen, niet van toepassing op uitvoerende Bestuurders, de personen aan wie, alleen of gezamenlijk, het dagelijks bestuur is opgedragen en de andere leiders bedoeld in artikel 96, §3, laatste lid van het Wetboek van Vennootschappen van de Vennootschap.

Gedelegeerd Bestuurder - Geert Krekel (tot 23/8/2017)

Vast en variabel

Geert Krekel ontving geen enkele vergoeding voor de uitoefening van zijn Bestuurdersmandaat op zich.

De remuneratie van Geert Krekel voor de uitvoering van zijn functie, bestaande uit zowel een vaste als een variabele vergoeding, is gebaseerd op marktreferenties, i.e. op basis van een vergelijking met ondernemingen van eenzelfde omvang waarvan de gegevens publiek beschikbaar zijn.

Het variabel deel van de remuneratie is deels resultaatgebonden en deels gerelateerd aan een systeem van bedrijfs-, BU-, en persoonlijke objectieven. De bedrijfs- en BU-objectieven omvatten: te realiseren winst, verkoop-, aankoop-, milieu-, gezondheids-, en veiligheidstargets alsook na te streven doelen op gebied van procesbeheersing, innovatie, onderhoud en mogelijk andere gebieden. De doelstellingen verbonden aan het variabel deel van de remuneratie worden vastgelegd door de Raad van Bestuur na advies van het Benoemings- en Remuneratiecomité. De prestaties van Geert Krekel, inclusief het realiseren van de criteria voor het bekomen van de variabele vergoeding, worden beoordeeld door het Benoemings- en Remuneratiecomité.

De objectieven worden jaarlijks opgesteld en lopen over het ganse boekjaar en sommige mogelijk over meerdere boekjaren. De keuze van de objectiefgebieden kan jaarlijks verschillen afhankelijk van wijzigende economische omstandigheden,

regelgeving, organisatie, strategie en andere factoren. De effectieve doelen worden niet in detail bekendgemaakt omdat deze vertrouwelijke informatie over de strategie van de onderneming publiek zouden maken.

Pensioen: Geert Krekel nam deel aan een pensioenplan op basis van vaste toezeggingen.

Andere: Geert Krekel, nam – zoals elke medewerker van de onderneming – deel aan een groeps- en hospitalisatieverzekering. Andere voordelen zijn representatiekosten, bedrijfswagen, internetaansluiting en telefoon conform de lokale marktpraktijken.

Contractuele bepalingen van aanwervings- en vertrekregelingen: De contractuele bepalingen van aanwervings- en vertrekregelingen van Geert Krekel voorzagen niet in enige specifieke compensatiemaatregelen, andere dan de wettelijke opzegtermijnen in geval van vervroegde beëindiging.

Terugvorderingsrecht van de variabele vergoeding in geval van onjuiste financiële gegevens: Er bestaat geen terugvorderingsrecht ten gunste van de Vennootschap wanneer de variabele remuneratie toegekend aan de Gedelegeerd Bestuurder zou zijn toegekend op basis van onjuiste financiële gegevens.

Gedelegeerd Bestuurder - ZENDICS (vanaf 23/8/2017)

Vast en variabel

De Gedelegeerd Bestuurder ontvangt geen enkele vergoeding voor de uitoefening van zijn Bestuurdersmandaat op zich.

De remuneratie van de Gedelegeerd Bestuurder voor de uitvoering van zijn functie, bestaande uit zowel een vaste als een variabele vergoeding, is gebaseerd op marktreferenties, i.e. op basis van een vergelijking met ondernemingen van eenzelfde omvang waarvan de gegevens publiek beschikbaar zijn.

Er is geen variabel deel toegekend over 2017.

Pensioen: ZENDICS neemt geen deel aan enig pensioenplan.

Andere voordelen: Een vast maandbedrag (1.250 €/m) ter vergoeding van alle huur- en dagelijkse verplaatsingskosten. Verder worden gemaakte onkosten voor de uitvoering van de functie terugbetaald.

ZENDICS neemt geen deel aan een groeps- en hospitalisatieverzekering.

Contractuele bepalingen van aanwervings- en vertrekregelingen: De contractuele bepalingen van aanwervings- en vertrekregelingen van ZENDICS voorzien niet in enige specifieke compensatiemaatregelen, andere dan een opzeg van 12 maanden.

Terugvorderingsrecht van de variabele vergoeding in geval van onjuiste financiële gegevens: Er bestaat geen terugvorderingsrecht ten gunste van de Vennootschap wanneer de variabele remuneratie toegekend aan de Gedelegeerd Bestuurder zou zijn toegekend op basis van onjuiste financiële gegevens.

Uitvoerend Management Team

Vast en variabel

De remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management Team, bestaande uit zowel een vaste als een variabele vergoeding, is gebaseerd op marktreferenties, i.e. op basis van een vergelijking met ondernemingen van eenzelfde omvang waarvan de gegevens publiek beschikbaar zijn.

Het variabel deel van de remuneratie is deels resultaatgebonden en deels gerelateerd aan een systeem van bedrijfs-, BU-, en persoonlijke objectieven. De bedrijfs- en BU-objectieven omvatten: te realiseren winst, verkoop-, aankoop-, milieu-, gezondheids-,

en veiligheidstargets alsook na te streven doelen op gebied van procesbeheersing, innovatie, onderhoud en mogelijk andere gebieden.

De objectieven worden jaarlijks opgesteld en lopen over het ganse boekjaar en sommige mogelijk over meerdere boekjaren. De keuze van de objectiefgebieden kan jaarlijks verschillen afhankelijk van wijzigende economische omstandigheden, regelgeving, organisatie, strategie en andere factoren. De effectieve doelen worden niet in detail bekendgemaakt omdat deze vertrouwelijke informatie over de strategie van de onderneming publiek zouden maken.

Het variabel deel wordt opgesplitst als volgt: max. 1/3 verbonden aan bedrijfsdoelstellingen, max. 1/3 verbonden aan BU-objectieven, max. 1/3 verbonden aan persoonlijke objectieven.

Pensioenen: De leden van het Uitvoerend Management Team nemen deel aan een pensioenplan op basis van vaste toezeggingen.

Andere: De leden van het Uitvoerend Management Team nemen – zoals elke medewerker van de onderneming – deel aan een groeps- en hospitalisatieverzekering. Andere voordelen zijn representatiekosten, bedrijfswagen, internetaansluiting en telefoon conform de lokale marktpraktijken.

Contractuele bepalingen van aanwervings- en vertrekregelingen: De contractuele bepalingen van aanwervings- en vertrekregelingen van de leden van het Uitvoerend Management Team voorzien in de wettelijke opzegtermijnen, met een mogelijke afwijking tot max. 12 maanden in geval van vervroegde beëindiging.

Terugvorderingsrecht van de variabele vergoeding in geval van onjuiste financiële gegevens: Er bestaat geen terugvorderingsrecht ten gunste van de Vennootschap wanneer de variabele remuneratie toegekend aan het Uitvoerend Management Team zou zijn toegekend op basis van onjuiste financiële gegevens.

Onder gelijkblijvende omstandigheden is het remuneratiebeleid ook voor de twee komende boekjaren van toepassing.

3. Overzicht remuneratie 2017

Niet-uitvoerende Bestuurders

- Gedurende het boekjaar afgesloten per 31 december 2017 hebben de niet-uitvoerende Bestuurders volgende brutovergoedingen ontvangen voor de uitoefening van hun bestuurdersmandaat:

	F.-W. Hempel	tot 9/5/17 A. Hempel	vanaf 9/5/17 BERNUS	DELOX	H.-R. Orgs	Christulf	tot 23/8/17 ZENDICS	Totaal
Bestuurdersvergoeding	13.500 €	4.500 €	7.875 €	27.000 €	13.500 €	13.500 €	8.673 €	88.548 €
Vergoeding comités	1.250 €	0 €	0 €	3.750 €	5.000 €	5.000 €	2.500 €	17.500 €
Totaal	14.750 €	4.500 €	7.875 €	30.750 €	18.500 €	18.500 €	11.173 €	106.048 €

- Over het boekjaar afgesloten per 31 december 2017 ontvangen de niet-uitvoerende Bestuurders een tantième als volgt:

	F.-W. Hempel	tot 9/5/17 A. Hempel	vanaf 9/5/17 BERNUS	DELOX	H.-R. Orgs	Christulf	tot 23/8/17 ZENDICS	Totaal
Tantièmes	10.000 €	0 €	10.000 €	20.000 €	10.000 €	10.000 €	10.000 €	70.000 €

- Gedurende het boekjaar afgesloten per 31 december 2017 ontving geen enkele niet-uitvoerende Bestuurder (F.-W. Hempel, A. Hempel, H.-R. Orgs, DELOX, BERNUS, Christulf en ZENDICS):
 - enige aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen van het bedrijf of de Groep te verwerven;
 - enige voordelen in natura noch voordelen verbonden aan een pensioenplan.

Gedelegeerd Bestuurder en andere leden van het Uitvoerend Management Team

Totale kost voor de onderneming	Geert Krekel tot 23/8/17	ZENDICS vanaf 23/8/17	Andere leden van het Uitvoerend Management Team	Totaal
Aantal personen	0,64	0,36	4,2	5
Vaste vergoeding	140.000 €	104.364 €	749.227 €	993.591 €
Variabele vergoeding	40.000 €	0 €	115.992 €	155.992 €
Vertrekvergoeding	339.000 €	0 €	0 €	339.000 €
Subtotaal	519.000 €	104.364 €	865.219 €	1.488.583 €
Pensioenen(basis: vaste toezeggingen) en invaliditeitsverzekering	13.200 €	0 €	45.911 €	59.111 €
Overige voordelen	6.800 €	9.754 €	36.550 €	53.104 €
Totaal	539.000 €	114.118 €	947.680 €	1.600.798 €

- Het vast en variabel gedeelte omvat de totale kost voor de werkgever, m.a.w. inclusief alle patronale lasten voor de leden met werknemersstatuut en de totaal gefactureerde vergoeding voor de leden met een managementvennootschap.
- De variabele vergoeding is de vergoeding voor prestaties die in 2017 werden geleverd maar pas in 2018 worden uitbetaald.
- Na goedkeuring van de Buitengewone Algemene Vergadering werd in het kader van het vertrek van dhr. Krekel een vertrekvergoeding gelijk aan 339.000 € (inclusief 70.000 € nog uit te betalen na levering van diensten) toegekend alsook een bijkomende vergoeding voor bijstand in een lopende procedure, die afhankelijk van de definitieve uitspraak kan oplopen tot maximum 300.000 € en dus nog niet uitbetaald werd noch opgenomen werd in de kosten.
- De overige voordelen kunnen omvatten: wagen, gsm, internetaansluiting, representatiekosten.
- Gedurende het boekjaar afgesloten per 31 december 2017 heeft noch de Gedelegeerd Bestuurder noch een lid van het Uitvoerend Management Team (Hilde Goovaerts, Jan Keuppens, David Wijmans, Hans Vercammen, Marc Liégeois) enige aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen van het bedrijf of de Groep te verwerven ontvangen.
- De Gedelegeerd Bestuurder ontvangt geen vergoeding voor de uitoefening van zijn bestuurdersmandaat op zich.

De Raad van Bestuur vraagt de Algemene Vergadering der Aandeelhouders het jaarverslag van de Raad van Bestuur, inclusief de verklaring inzake deugdelijk bestuur, ter kennis te nemen en het remuneratieverslag goed te keuren.

Geconsolideerde jaarrekening 2017

1. Geconsolideerde winst- en verliesrekening op 31 december 2017	26
2. Geconsolideerde balans per 31 december 2017	28
3. Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen op 31 december 2017	29
4. Geconsolideerd kasstroomoverzicht op 31 december 2017	30
5. Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening op 31 december 2017	31
5.1. Algemene informatie	31
5.2. Belangrijke waarderingsregels	31
5.3. Oordeelsvorming en gebruik van inschattingen	38
5.4. Operationele segmenten	38
5.5. Andere operationele kosten en opbrengsten	41
5.6. Financieringskosten	42
5.7. Winstbelastingenlasten	42
5.8. Dividenden en tantièmes	42
5.9. Materiële vaste activa	43
5.10. Immateriële vaste activa	44
5.11. Dochterondernemingen	44
5.12. Voorraden	44
5.13. Financiële activa	45
5.14. Andere financiële activa en verplichtingen	46
5.15. Kapitaal	47
5.16. Bankschulden (exclusief financiële leaseverplichtingen)	47
5.17. Uitgestelde belastingen	48
5.18. Handelsschulden en overige te betalen posten	48
5.19. Liquiditeitsrisico	48
5.20. Financiële instrumenten	49
5.21. Voorzieningen	50
5.22. Transacties zonder kasstroom	50
5.23. Voorwaardelijke verplichtingen	50
5.24. Verbintenissen	50
5.25. Operationele leaseovereenkomsten	51
5.26. Op aandelen gebaseerde betalingen	51
5.27. Kosten van personeelsbeloningen	51
5.28. Vergoedingen na uitdiensttreding	51
5.29. Marktrisico	54
5.30. Gebeurtenissen na balansdatum	55
5.31. Verbonden partijen	55
5.32. Transacties met verbonden partijen	55
5.33. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	56
5.34. Beloningen voor managers op sleutelposities	56
5.35. Goedkeuring voor publicatie van de jaarrekening	56
Verslag van de Commissaris	57

1. Geconsolideerde winst- en verliesrekening op 31 december 2017

'000 EUR	Toelichting	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
Opbrengsten	4	216.501	170.855
Andere bedrijfsopbrengsten	5	3.289	1.988
Gebruikte grondstoffen en hulpstoffen	-	179.535	- 138.363
Kosten van personeelsbeloningen	27	- 13.403	- 12.230
Kosten van afschrijvingen	9 / 10	- 2.689	- 2.771
Voorzieningen	21	- 520	555
Andere operationele kosten	5	- 11.021	- 18.403
- <i>Andere operationele kosten</i>	-	- 11.021	- 10.245
- <i>Boete Europese Commissie</i>	-	-	- 8.158
Operationeel resultaat (EBIT)		12.622	1.631
Operationeel resultaat (EBIT) excl. boete EC (*)		12.622	9.789
Indekkingsresultaten	14	- 1.057	- 2.708
- <i>Afgesloten indekkingen</i>	-	642	- 3.744
- <i>Wijziging in open positie</i>	-	415	1.036
Financieringskosten	6	- 678	- 544
Netto financieel resultaat		- 1.735	- 3.252
Resultaat voor belastingen (EBT)		10.887	- 1.621
Resultaat voor belastingen (EBT) excl. boete EC (*)		10.887	6.537
Belastingen	7	- 3.879	- 2.189
Resultaat van het boekjaar (EAT)		7.008	- 3.810
Resultaat van het boekjaar (EAT) excl. boete EC (*)		7.008	4.348
<i>Toewijsbaar aan:</i>			
Minderheidsbelang		-	-
Aandeelhouders van de moedermaatschappij		7.008	- 3.810
RESULTAAT PER AANDEEL (in EUR)	8		
<i>Aantal aandelen</i>		<i>1.500.000</i>	<i>1.500.000</i>
Resultaat van het boekjaar (basis & verwaterd)		4,67	- 2,54
<i>Resultaat van het boekjaar (basis & verwaterd) excl. boete EC (*)</i>		<i>4,67</i>	<i>2,90</i>

(*) Boete opgelegd door de Europese Commissie. Om de vergelijkbaarheid met het vorige boekjaar te waarborgen worden de cijfers 2017 en 2016 gepresenteerd inclusief en exclusief de boete opgelegd door de Europese Commissie.

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

'000 EUR	Toelichting	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
Resultaat van het boekjaar		7.008	- 3.810
<i>Andere elementen van het totaalresultaat van het boekjaar:</i>			
Elementen die in de toekomst geherklasseerd zullen worden naar de winst- of verliesrekening		-	-
Elementen die in de toekomst niet geherklasseerd zullen worden naar de winst- of verliesrekening na aftrek van belastingen (*)	28 -	113	- 199
<i>(*) actuariële resultaten van pensioenverplichtingen</i>			
Totaalresultaat van het boekjaar		6.895	- 4.009
<i>Toewijsbaar aan:</i>			
Minderheidsbelang		-	-
Aandeelhouders van de moedermaatschappij		6.895	- 4.009

2. Geconsolideerde balans per 31 december 2017

'000 EUR	Toelichting	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	9	7.386	6.632
Immateriële vaste activa	10	259	472
Uitgestelde belastingsactiva	17	153	198
Geblokkeerde gelden / rekening		275	275
		8.073	7.577
Vlottende activa			
Voorraad	12	28.226	30.305
Handels- en andere vorderingen	13	35.513	28.647
Derivaten	14	213	710
Uitgestelde belastingsactiva	17	-	-
Geldmiddelen en kasequivalenten		148	244
		64.100	59.906
TOTAAL ACTIVA		72.173	67.483
EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN			
Kapitaal en reserves			
Uitgegeven kapitaal	15	4.000	4.000
Omrekeningsreserves		-	-
Overgedragen winsten*		28.740	23.345
<i>Boete Europese Commissie</i>		- 8.158	- 8.158
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders van de gewone aandelen van de moedermaatschappij		24.582	19.187
Totaal eigen vermogen		24.582	19.187
Lange termijnverplichtingen			
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	28	1.299	1.348
Uitgestelde belastingsverplichtingen	17	18	169
Bankleningen	16	-	-
Voorzieningen	21	1.090	570
		2.407	2.087
Korte termijnverplichtingen			
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	28	83	89
Handels- en andere verplichtingen	18	20.538	16.870
Boete Europese Commissie	18	-	8.158
Derivaten	14	71	153
Winstbelastingen		5.523	1.514
Voorschotten op rekening-courant en leningen	16	5.503	5.491
Voorschotten uit factoring	16	13.466	13.934
Voorzieningen	21	-	-
		45.184	46.209
Totaal verplichtingen		47.591	48.296
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		72.173	67.483

* Overgedragen winsten bestaan voor 965 K€ uit wettelijke reserves en voor 27.775 K€ uit andere reserves en overgedragen resultaten, excl. De boete van de Europese Commissie die afzonderlijk wordt weergegeven, maar ook deel uitmaakt van het overgedragen resultaat (zie geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen).

3. Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen op 31 december 2017

'000 EUR	Toelichting	Uitgegeven kapitaal	Ingehouden winst	Toewijsbaar aan houders van gewone aandelen van de moedermaatschappij	Totaal
Balans per 31 december 2015		4.000	19.480	23.480	23.480
Totaalresultaat van het boekjaar		-	4.009	4.009	4.009
Dividenden en tantièmes		-	285	285	285
Balans per 31 december 2016		4.000	15.187	19.187	19.187
Totaalresultaat van het boekjaar		-	6.895	6.895	6.895
Dividenden en tantièmes	8	-	1.500	1.500	1.500
Balans per 31 december 2017		4.000	20.582	24.582	24.582

4. Geconsolideerd kasstroomoverzicht op 31 december 2017

'000 EUR	Toelichting	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
BEDRIJFSACTIVITEITEN			
Resultaat van het boekjaar		7.008	- 3.810
<i>Aanpassing voor:</i>			
Andere baten en lasten (indekkingsresultaten)	14	1.057	2.708
Financieringskosten	6	678	544
(Uitgestelde) belastingen in het totaalresultaat	7	3.879	2.189
Kosten van afschrijvingen	9/10	2.689	2.771
Wijziging in voorzieningen (incl. pensioenregeling)		351	- 306
Wijziging in waardevermindering voorraad	12	29	9
Wijziging in waardevermindering handelsvorderingen	13	50	-
Andere		1	2
Operationele kasstroom vóór bewegingen in werkkapitaal			
		15.742	4.107
Wijziging in voorraden	12	2.050	- 9.939
Wijziging in vorderingen	13	- 6.916	- 3.013
Wijzigingen in handels- en andere verplichtingen	18	3.692	669
Boete Europese Commissie		- 8.158	8.158
Operationele kasstroom			
		6.410	- 18
Indekkingsresultaten		- 642	- 3.744
Betaalde rente	6	- 678	- 544
Betaalde winstbelastingen			- 76
Operationele netto kasstroom			
		5.090	- 4.382
INVESTERINGEN			
Aankoop van materiële vaste activa	9	- 3.230	- 2.516
Aankoop van immateriële activa	10	-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
		- 3.230	- 2.516
FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
Betaalde dividenden en tantièmes		- 1.500	- 285
Aflossing van leningen	16	-	-
Wijziging in voorschotten in rekening-courant	16	12	2.198
Wijziging in voorschotten m.b.t. factoring	16	- 468	5.149
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
		- 1.956	7.062
Nettowijziging in geldmiddelen en kasequivalenten			
		- 96	164
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de verslagperiode		244	80
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de verslagperiode			
		148	244
Bankdeposito's en geldmiddelen			
		148	244

5. Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening op 31 december 2017

5.1. Algemene informatie

Campine nv (de entiteit) is een onderneming die valt onder toepassing van de Belgische wetgeving. De maatschappelijke zetel en hoofdplaats van activiteiten zijn vermeld in de Corporate Data. De hoofdactiviteit van de entiteit en zijn dochterondernemingen (de Groep) worden omschreven in dit jaarverslag.

5.2. Belangrijke waarderingsregels

De jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards ("IFRS") zoals aanvaard binnen de Europese Unie. De Groep heeft dit jaar alle nieuwe en herziene Standaarden en Interpretaties toegepast die relevant zijn voor de activiteiten en die ingaan voor de jaarlijkse rapporteringperiode die aanvangt op 1 januari 2017.

Volgende Standaarden en Interpretaties werden van toepassing in 2017, maar hebben geen belangrijk effect op de presentatie, de toelichting of de financiële resultaten van de Groep.

- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS 2014-2016 cyclus: Wijzigingen aan IFRS 12 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017)
- Aanpassing van IAS 7 Het kasstroomoverzicht – Initiatief rond informatieverschaffing (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017)
- Aanpassing van IAS 12 Winstbelastingen – Opname van uitgestelde belastingvorderingen voor niet-gerealiseerde verliezen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017)

Volgende Standaarden & Interpretaties zijn uitgegeven maar nog niet van toepassing voor 2017

- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS 2014-2016 cyclus: Wijzigingen aan IFRS 1 en IAS 28 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018)
- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS 2015-2017 cyclus (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 9 Financiële instrumenten (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018). IFRS 9 brengt de drie aspecten van de verwerking van financiële instrumenten samen: classificatie en waardering, bijzondere waardevermindering en hedge accounting (administratieve verwerking van afdekkingstransacties). Met uitzondering van hedge accounting is retrospectieve toepassing vereist, maar het leveren van vergelijkbare informatie is niet verplicht. Voor hedge accounting worden de vereisten in het algemeen op prospectieve basis toegepast, met een beperkt aantal uitzonderingen. De Groep heeft de nieuwe standaard met ingang van 1 januari 2018 toegepast. De vergelijkende informatie wordt niet gecorrigeerd. Over het algemeen verwacht de Groep geen grote invloed op de geconsolideerde balans en het eigen vermogen.
 - (a) Classificatie en waardering: De Groep verwacht geen significante invloed op het geconsolideerde overzicht van de financiële positie of het eigen vermogen bij de toepassing van de classificatie en waarderingsvereisten conform IFRS 9.
 - (b) Bijzondere waardevermindering: Conform IFRS 9 is de Groep verplicht verwachte kredietverliezen op handelsvorderingen te erkennen: de Groep zal een vereenvoudigde aanpak hanteren en verwachte verliezen op alle handelsvorderingen erkennen, gebruikmakend van de voorzieningenmatrix om de verwachte kredietverliezen op handelsvorderingen zoals vereist door IFRS 9 te berekenen aan de hand van historische informatie over wanbetalingen aangepast voor toekomstgerichte informatie. Ingevolge de analyse van de historische informatie van wanbetalingen, zal de erkenning van verwachte kredietverliezen geen materiële impact hebben voor de Groep.
 - (c) Administratieve verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting): Conform de overgangsbepalingen voor hedge accounting onder IFRS 9, past de Groep de vereisten voor hedge accounting onder IFRS 9 op prospectieve basis toe vanaf 1 januari 2018, de datum van eerste toepassing. De in aanmerking komende afdekkingsrelaties op 1 januari 2018 komen ook in aanmerking voor hedge accounting conform IFRS 9 en worden daarom beschouwd als voortdurende afdekkingsrelaties. Voor geen van de afdekkingsrelaties was op 1 januari 2018 een herbalancering nodig.
- IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018). Op basis van IFRS 15 is een vijfstappenmodel ontwikkeld voor de verantwoording van opbrengsten die voortvloeien uit contracten met klanten. Conform IFRS 15 worden opbrengsten opgenomen voor het bedrag van de vergoeding waarop een entiteit verwacht recht te hebben in ruil voor de overdracht van goederen of diensten aan een klant. Deze nieuwe standaard zal alle andere eisen inzake de verwerking van opbrengsten conform IFRS vervangen.

Aard van de verkooptransacties: De Groep is actief in de metaalsector en dus bevatten contracten met klanten in het algemeen de verkoop van deze metaalhoudende producten, die gekwalificeerd worden als onderscheiden prestatieverplichtingen. Aanvullende diensten, zoals transport, worden niet geacht materieel van aard te zijn. Bijgevolg vindt de erkenning van de opbrengsten plaats op het moment dat de controle over de goederen aan de klant werd overgedragen, in het algemeen bij levering van deze goederen en rekening houdende met de gehanteerde incotermsregels.

Rekening houdende met de bovenstaande omschrijving van de verkooptransacties en het feit dat Groep geen transacties en/of contracten heeft afgesloten die volumekortingen, handelskortingen, (aanvullende) diensten, klantenservice of gebundelde verkoopcontracten van materiële aard heeft, verwacht de Groep slechts een geringe aanpassing ten opzichte van de huidige praktijk.

De Groep zal de aangepaste retrospectieve methode toepassen, zonder een herwerking van de cijfers van 2017.

- IFRS 16 Leaseovereenkomsten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019)
- IFRS 17 Verzekeringscontracten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2021, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IFRS 2 Classificatie en waardering van op aandelen gebaseerde betalingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018)
- Aanpassing van IFRS 4 Toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten met IFRS 4 Verzekeringscontracten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018)
- Aanpassing van IFRS 9 Vooruitbetalingseigenschappen met negatieve vergoeding (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 19 Planwijzigingen, inperkingen en afwikkelingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 28 Lange termijn investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 40 Overdracht van vastgoedbeleggingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRIC 22 Transacties in vreemde valuta en vooruitbetalingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRIC 23 Onzekerheid over inkomstenbelastingenbehandelingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)

De Groep verwacht geen belangrijke impact op de presentatie, de toelichting of de financiële resultaten als gevolg van deze nieuwe of gewijzigde standaarden en interpretaties.

5.2.1. Consolidatieprincipes

De geconsolideerde jaarrekening omvat de jaarrekening van de entiteit en de entiteiten waarover de entiteit zeggenschap heeft (haar dochterondernemingen). Een investeerder oefent zeggenschap over een deelneming uit als hij is blootgesteld aan, of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van zijn betrokkenheid bij de deelneming en over de mogelijkheid beschikt deze opbrengsten via zijn macht over de deelneming te beïnvloeden. De baten en lasten van verworven of afgestoten dochterondernemingen worden in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de overnamedatum tot op de datum waarop de moedermaatschappij geen zeggenschap meer uitoefent. Als een entiteit van de Groep andere grondslagen voor financiële verslaggeving hanteert dan die voor vergelijkbare transacties en gebeurtenissen in soortgelijke omstandigheden in de geconsolideerde jaarrekening worden toegepast, wordt indien noodzakelijk haar jaarrekening aangepast ten behoeve van de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening. Saldi en transacties, baten en lasten binnen de Groep dienen volledig te worden geëlimineerd.

Wijzigingen in het belang van de Groep in een dochteronderneming die niet tot een verlies van zeggenschap leiden, worden behandeld als eigenvermogenstransacties. De boekwaarden van het belang van de Groep en de minderheidsbelangen worden derhalve aangepast om de nieuwe proportionale belangen in de dochteronderneming te weerspiegelen.

Wanneer de Groep de zeggenschap verliest over een dochteronderneming wordt de winst of het verlies bij afstoting berekend als het verschil tussen (i) de som van de reële waarde van de overgedragen vergoeding en de reële waarde van het aangehouden belang en (ii) de voorheen opgenomen boekwaarden van de activa (met inbegrip van goodwill) en de verplichtingen van de dochteronderneming en de eventuele minderheidsbelangen. Bedragen die voorheen opgenomen zouden zijn in de andere elementen van het totaalresultaat met betrekking tot de dochteronderneming worden op dezelfde manier opgenomen (d.i. herclassificatie naar winst of verlies of rechtstreeks naar het overgedragen resultaat) als wanneer de betreffende activa of verplichtingen werden afgestoten. De reële waarde van elk aangehouden belang in de vroegere dochteronderneming op datum van het verlies van zeggenschap wordt als de reële waarde bij initiële opname beschouwd voor waardering volgens IAS 39 Financiële instrumenten: opname en waardering, of indien van toepassing, als de kost bij initiële opname van een geassocieerde deelneming of entiteit waarover gezamenlijk zeggenschap wordt uitgeoefend. Minderheidsbelangen in dochterondernemingen worden afzonderlijk voorgesteld naast het eigen vermogen van de Groep. Het minderheidsbelang kan initieel gewaardeerd worden aan de reële waarde of overeenkomstig het aandeel in de reële waarde van de overgenomen identificeerbare netto-activa. De keuze voor de waardering van de minderheidsbelangen wordt geval per geval gekozen. Na de overname worden de minderheidsbelangen gewaardeerd als het initiële bedrag van de minderheidsbelangen plus het aandeel van deze minderheidsbelangen in de toekomstige wijzigingen in eigen vermogen. Het totaalresultaat wordt aan de minderheidsbelangen toegewezen, zelfs als dit een negatief saldo als gevolg kan hebben.

5.2.2. Bedrijfscombinaties

De verwerving van dochterondernemingen wordt verwerkt volgens de overnamemethode. De kostprijs van de bedrijfscombinatie wordt gewaardeerd als het totaal van de reële waarde, op de dag van de ruil, van de afgestane activa, aangegane of overgenomen verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, en de eigen vermogensinstrumenten uitgegeven door de Groep in ruil voor zeggenschap over de overgenomen partij. De identificeerbare activa, verplichtingen en

voorwaardelijke verplichtingen, van de overgenomen partij, die voldoet aan de opnamecriteria in IFRS 3 worden opgenomen tegen netto reële waarde op de overnamedatum, met uitzondering van de vaste activa (of groepen van activa die worden afgestoten) die worden geclassificeerd als aangehouden ter verkoop, die zijn opgenomen tegen reële waarde min verkoopkosten.

Goodwill die verworven is in een bedrijfscombinatie wordt opgenomen als een actief en eerst gewaardeerd tegen zijn kostprijs, zijnde de waarde waarmee de kostprijs van de bedrijfscombinatie het belang van de overnemende partij in de netto reële waarde van de identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen overschrijdt.

Indien, na herbeoordeling, het aandeel van de Groep in de netto reële waarde van de activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen de kostprijs van de bedrijfscombinatie overschrijdt, wordt het desbetreffende surplus onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. Het minderheidsbelang in de overgenomen partij wordt eerst opgenomen tegen het minderheidsaandeel van de netto reële waarde van de activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen.

Aan de overname gerelateerde kosten worden onmiddellijk in winst en verlies opgenomen wanneer ze worden opgelopen.

Waar toepasbaar omvat de vergoeding voor de overname elk actief of verplichting als gevolg van een voorwaardelijke vergoedingsovereenkomst, dat gewaardeerd wordt aan de reële waarde op overnamedatum. Toekomstige wijzigingen aan deze reële waardes worden retrospectief verwerkt als ze beantwoorden aan aanpassingen tijdens de waarderingsperiode (zie hieronder). Alle andere wijzigingen aan de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding opgenomen als actief of verplichting worden opgenomen in overeenstemming met de relevante IFRS. Wijzigingen aan de reële waarde van voorwaardelijke vergoedingen geclassificeerd als eigen vermogen worden niet opgenomen. Wanneer een bedrijfscombinatie in verschillende fasen wordt gerealiseerd, wordt het voorheen aangehouden belang van de Groep geherwaardeerd aan de reële waarde op overnamedatum (d.i. de datum waarop de zeggenschap wordt verworven) en de eventuele winst of het eventuele verlies wordt rechtstreeks in winst of verlies opgenomen. Bedragen die voorheen werden opgenomen in de andere elementen van het totaalresultaat als gevolg van het belang in de overgenomen partij, worden geherklasseerd naar winst of verlies, op dezelfde basis die vereist zou zijn indien de overnemende partij het voorheen aangehouden belang direct had vervreemd.

5.2.3. Opname van opbrengsten

De opbrengsten worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de vergoeding die is ontvangen of waarop recht is verkregen en stelt de te ontvangen bedragen voor van goederen en diensten geleverd bij de uitvoering van de normale bedrijfsactiviteiten, exclusief kortingen, accijnzen en BTW. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen wanneer goederen geleverd zijn en de eigendom is overgedragen. Rente wordt op tijdsevenredige basis opgenomen door toewijzing van de ontvangen vergoedingen aan de aflossing van de hoofdsom enerzijds en opname van de effectieve interest anderzijds. De impliciete rentevoet die hiervoor gebruikt wordt is de rentevoet die bij contantmaking van de verwachte toekomstige kasstromen van het instrument uitkomt op de huidige contante waarde van het financiële actief.

5.2.4. Leaseovereenkomsten

Een leaseovereenkomst wordt geclassificeerd als een financiële lease indien hiermee nagenoeg alle aan de eigendom verbonden risico's en voordelen worden overgedragen aan de lessee. Alle andere leaseovereenkomsten worden ingedeeld als een operationele lease.

Activa aangehouden op grond van een financiële lease worden opgenomen als activa van de Groep tegen hun reële waarde op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst of, indien lager, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. De overeenkomstige verplichtingen ten opzichte van de lessor worden opgenomen in de balans als een financiële leaseverplichting. De leasebetalingen dienen deels als financieringskosten te worden opgenomen en deels als aflossing van de uitstaande verplichting. De financieringskosten dienen zodanig aan elke periode tijdens de leaseperiode te worden toegerekend dat dit resulteert in een constante periodieke rente over het resterende saldo van de verplichting. Financieringskosten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening, tenzij ze rechtstreeks zijn toe te rekenen aan een in aanmerking komend actief. In dit geval worden ze geactiveerd in overeenstemming met de algemene waarderingsregels van de Groep m.b.t. financieringskosten (zie onder).

Leasebetalingen op grond van een operationele lease moeten op tijdsevenredige basis als last worden opgenomen gedurende de leaseperiode. Ontvangen en te ontvangen voordelen als stimulans om een operationele lease aan te gaan worden tevens op een tijdsevenredige basis over de leaseperiode gespreid.

5.2.5. Vreemde valuta

De individuele jaarrekening van elke entiteit die behoort tot de Groep wordt gepresenteerd in de valuta van de primaire economische omgeving waarin de entiteit actief is (haar functionele munt).

Voor consolidatiedoeleinden zal het resultaat en de financiële positie van elke entiteit uitgedrukt worden in Euro. De Euro is de functionele valuta van de Groep, en is tevens de presentatievaluta voor de geconsolideerde jaarrekening. Bij het opstellen van de jaarrekening van de individuele entiteiten worden de verrichtingen luidende in een valuta die niet de functionele valuta van de entiteit is (vreemde valuta) opgenomen door op het bedrag in vreemde valuta de contante wisselkoers toe te passen die op de datum van de transactie geldt tussen de functionele valuta en de vreemde valuta. Op iedere balansdatum worden monetaire posten die in een vreemde valuta luiden omgerekend op basis van de slotkoers. Niet-monetaire posten die op basis van de historische kostprijs worden gewaardeerd blijven gewaardeerd tegen de wisselkoers die geldt op de transactiedatum. Valutakoersverschillen die voortvloeien uit de afwikkeling van monetaire posten of uit de omrekening van de monetaire posten tegen een koers die verschilt van de koers waartegen ze in de verslagperiode of in voorgaande jaarrekeningen bij eerste opname zijn omgerekend, worden in de winst- en verliesrekening opgenomen in de periode waarin ze zich voordoen (in andere bedrijfsopbrengsten of andere operationele kosten). Voor presentatiedoeleinden van de geconsolideerde jaarrekening worden vorderingen en verplichtingen van buitenlandse Groepsactiviteiten (inclusief vergelijkende cijfers) uitgedrukt in EUR, gebruik makend van de slotkoers op balansdatum. Baten en lasten (inclusief vergelijkende cijfers) worden omgerekend tegen de gemiddelde koers over de periode, tenzij de wisselkoers aanzienlijke schommelingen heeft gekend gedurende die periode, in dat geval wordt de wisselkoers op de transactiedata gebruikt. Valutakoersverschillen worden als een afzonderlijke component van het eigen vermogen opgenomen en getransfereerd naar de valutakoersreserves. Deze uitgestelde valutakoersverschillen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen in de periode waarin de buitenlandse activiteit wordt afgestoten.

5.2.6. Financiële instrumenten

Sinds 2006, neemt Campine posities op de LME loodtermijnmarkt waar het lood op termijn verkoopt door middel van termijncontracten. Het doel van deze handeling is het beperken van de schommelingen van Campine's resultaat door de wijzigende loodprijzen. Ondanks de indekking van een specifiek risico op een economische manier, voldoen deze afgeleide financiële instrumenten niet aan de strikte criteria voor de toepassing van de indekkingregels volgens IAS 39.

Sinds begin 2009 is de onderneming ook gestart met een indekkingpraktijk voor vaste prijs-verkoopcontracten met specifieke klanten. Hiertoe worden termijn aankoopcontracten (met zelfde vervaldatum en zelfde hoeveelheden) afgesloten op de LME met als doel het beperken van schommelingen in het resultaat ten gevolge van fluctuerende loodprijzen. Deze derivaten worden gedefinieerd als "reële waarde indekking van een vaststaande verplichting" en voldoen aan de criteria van IAS 39 (financiële instrumenten).

Sinds begin 2009 is de onderneming ook gestart met een indekkingpraktijk voor vaste prijs-aankoopcontracten met specifieke leveranciers. Hiertoe worden termijn verkoopcontracten (met zelfde vervaldatum en zelfde hoeveelheden) afgesloten op de LME met als doel het beperken van schommelingen in het resultaat ten gevolge van fluctuerende loodprijzen. Deze derivaten worden gedefinieerd als "reële waarde indekking van een vaststaande verplichting" en voldoen aan de criteria van IAS 39 (financiële instrumenten).

Sinds 2016 is de onderneming ook gestart met bovenvermelde indekkingpraktijken voor tin.

Deze instrumenten zijn terug te vinden in de balans tegen reële waarde, terwijl variaties in de reële waarde van zulke instrumenten onmiddellijk terug te vinden zijn in de winst- en verliesrekening.

De classificatie van de reële waarde ("fair value") van de hedge instrumenten is niveau 1 (onaangepaste genoteerde prijzen in een actieve markt voor identieke activa of passiva) in de "fair value hierarchy" van IFRS 13.

Wijzigingen in de reële waarde van derivaten die aangemerkt werden voor reële-waardeafdekking, worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening opgenomen, samen met eventuele wijzigingen in de reële waarde van het afgedekte actief of de afgedekte verplichting die toe te rekenen zijn aan het afgedekte risico. Deze wijzigingen worden opgenomen op de lijn van de winst- en verliesrekening waarop de afgedekte positie betrekking heeft.

Hedge accounting wordt beëindigd indien de Groep de aanwijzing van de afdekkingsrelatie intrekt, het afdekkingsinstrument afloopt of wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend, of indien de afdekking niet langer voldoet aan de criteria voor hedge accounting. De reële-waardeaanpassingen aan de boekwaarde van de afgedekte positie voortvloeiend uit het afgedekte risico wordt afgeschreven via de winst- en verliesrekening vanaf die datum.

5.2.7. Financieringskosten

De financieringskosten worden opgenomen als last in de periode waarin ze zijn gemaakt, tenzij ze rechtstreeks zijn toe te rekenen aan een in aanmerking komend actief. In dit geval worden ze geactiveerd.

5.2.8. Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen als baten in de winst- en verliesrekening (in andere bedrijfsopbrengsten) over de perioden waarin de gerelateerde kosten worden gemaakt. Overheidssubsidies m.b.t. latere perioden worden als uitgestelde baat gepresenteerd in de jaarrekening.

5.2.9. Pensioenverplichtingen en uitdiensttredingskosten

De huidige waarde van de toegezegde pensioenregelingen ('defined benefit plans') alsook de toegezegde bijdrage regelingen ('defined contribution plans') en de gerelateerde huidige en vroegere servicekosten worden berekend volgens de "projected unit credit-methode", waarbij er aan het eind van elke verslagperiode actuariële berekeningen gemaakt worden. Herwaarderingen, inclusief actuariële winsten en verliezen, het effect van eventuele wijzigingen in het actiefplafond en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief interest) worden onmiddellijk in de balans verwerkt tegenover een kost of bate in de andere elementen van het totaalresultaat ('other comprehensive income') in de periode waarin deze voorkomen. Herwaarderingen die erkend worden in de andere elementen van het totaalresultaat worden onmiddellijk opgenomen in het eigen vermogen en niet geherklasseerd naar winst en verlies.

Bij planwijzigingen wordt de kost van verstreken diensttijd ('past service cost') onmiddellijk opgenomen in het resultaat. De netto interest wordt berekend door een verdisconteringsvoet toe te passen op de nettoverplichting of op het nettoactief van de pensioenregeling aan het begin van de periode. Lasten van toegezegde pensioenregelingen worden als volgt onderverdeeld:

- Aan de diensttijd toegerkende pensioenkosten ("service costs"), zowel de huidige kosten als kosten uit het verleden en de winsten en verliezen uit inperkingen ("curtailments") en afwikkelingen ("settlements") van het plan
- Netto interest kost of opbrengst
- Herwaarderingen

De eerste 2 componenten van kosten van pensioenregelingen worden opgenomen in de winst-en verliesrekening op de lijn personeelskosten. Winsten en verliezen uit inperkingen ('curtailments') worden verwerkt als kosten van verstreken diensttijd ('past service cost'). Het derde component wordt direct in het eigen vermogen erkend.

De pensioenverplichting die opgenomen is in de geconsolideerde balans, is het actuele tekort of overschot in het pensioenregelingsplan. In geval van een overschot, wordt het actief beperkt tot de contante waarde van de economische voordelen die beschikbaar zijn in de vorm van terugbetalingen uit de regeling of verminderingen in toekomstige bijdragen aan de regeling.

Een voorziening voor ontslagvergoedingen wordt erkend wanneer de entiteit de aangeboden ontslagvergoedingen niet kan terugtrekken of op het ogenblik dat de gerelateerde herstructureringskost geboekt wordt (het vroegste van beide situaties).

5.2.10. Belastingen

Belastinglasten omvatten over de verslagperiode verschuldigde belastinglasten en uitgestelde belastinglasten. De over de verslagperiode verschuldigde belastinglasten zijn gebaseerd op de belastbare winst van het boekjaar. Belastbare winst verschilt van de winst zoals gepresenteerd in de winst- en verliesrekening omdat voor fiscale doeleinden bepaalde baten of lasten in een andere verslagperiode in beschouwing worden genomen, of omdat bepaalde lasten of baten voor belastingdoeleinden nooit in beschouwing worden genomen. De verplichting van de Groep met betrekking tot over de verslagperiode verschuldigde belastinglasten is gewaardeerd op basis van belastingstarieven waarvan het wetgevingsproces (materieel) is afgesloten op de balansdatum. Uitgestelde belastingen worden opgenomen voor verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen in de jaarrekening en de overeenstemmende fiscale boekwaarde die worden gebruikt bij de berekening van belastbare winst, en worden verwerkt volgens de "balance sheet liability method". Uitgestelde belastingverplichtingen, doorgaans opgenomen voor alle belastbare tijdelijke verschillen en uitgestelde belastingvorderingen, worden opgenomen in zoverre het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn tegenover dewelke verrekenbare tijdelijke verschillen kunnen worden gebruikt.

Uitgestelde belastingen worden gewaardeerd tegen belastingstarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld. Uitgestelde belastingen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening, behalve wanneer zij betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden verwerkt, in welk geval de uitgestelde belastingen eveneens worden opgenomen in het eigen vermogen.

Uitgestelde belastingvorderingen en belastingverplichtingen worden gesaldeerd als zij verband houden met winstbelastingen die door dezelfde belastingautoriteit worden geheven en de Groep de intentie heeft om haar actuele belastingvorderingen en -verplichtingen netto te verrekenen.

5.2.11. Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden opgenomen aan kostprijs verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen.

Vaste activa in aanbouw voor productie, huur of administratieve doeleinden worden opgenomen aan kostprijs, verminderd met eventuele waardeverminderingverliezen. De kostprijs omvat professionele honoraria en, voor in aanmerking komende activa, geactiveerde financieringskosten in overeenstemming met de waarderingsregels van de Groep. Het afschrijven van deze activa start vanaf het moment dat ze beschikbaar zijn voor gebruik.

Afschrijvingen worden geboekt om de kostprijs of waarde van vaste activa, behalve terreinen en vaste activa in aanbouw, te alloceren over de verwachte gebruiksduur, gebruik makend van de lineaire methode. Activa aangehouden onder financiële leasing worden afgeschreven over hun verwachte gebruiksduur op dezelfde basis als soortgelijke activa in eigendom of, indien korter, over de leaseperiode.

De winst of het verlies als gevolg van de buitengebruikstelling of vervreemding van een actief wordt bepaald als zijnde het verschil tussen de netto-opbrengst bij vervreemding en de boekwaarde van het actief. Dit verschil wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening.

5.2.12. Intern gegenereerde immateriële activa – onderzoek en ontwikkeling

Uitgaven voor onderzoek worden als last opgenomen in de winst- en verliesrekening op het moment waarop ze worden gedaan. Intern gegenereerde immateriële activa die voortvloeien uit de ontwikkeling van de Groep worden opgenomen als, en slechts als volgende voorwaarden vervuld zijn:

- het gegenereerde actief is identificeerbaar;
- het waarschijnlijk is dat de verwachte toekomstige economische voordelen die kunnen worden toegerekend aan het actief naar de entiteit zullen vloeien en;
- de kostprijs van de ontwikkelingskosten betrouwbaar kan worden bepaald.

Intern gegenereerde immateriële activa worden lineair afgeschreven volgens hun verwachte gebruiksduur. Indien niet aan de opnamecriteria is voldaan voor de opname van een intern gegenereerd actief, worden ontwikkelingskosten ten laste genomen in de winst- en verliesrekening over de periode wanneer ze worden gemaakt.

5.2.13. Patenten, licenties en aangekochte software

Patenten, licenties en aangekochte software worden initieel opgenomen tegen kostprijs en worden lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur.

5.2.14. Waardevermindering van materiële en immateriële vaste activa exclusief goodwill

Op elke balansdatum analyseert de Groep de boekwaarden van de materiële vaste activa en de immateriële activa om te beoordelen of er een indicatie is die wijst op een mogelijke uitzonderlijke waardevermindering van deze activa. Indien een dergelijke indicatie bestaat, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat om de omvang van de bijzondere waardevermindering (indien nodig) te bepalen. Indien het niet mogelijk is om de realiseerbare waarde van het individuele actief te schatten, zal de Groep de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid bepalen waartoe het actief behoort.

De realiseerbare waarde is de hoogste waarde van de reële waarde minus de verkoopkosten en zijn bedrijfswaarde. Om de bedrijfswaarde te bepalen, wordt de contante waarde van de kasstromen berekend op basis van een disconteringsvoet die de huidige marktbeoordelingen weerspiegelt van de tijdwaarde van geld en de aan het actief verbonden risico's. Indien de realiseerbare waarde van een actief (of de kasstroomgenererende eenheid) onder de boekwaarde ligt, wordt de boekwaarde van het actief (kasstroomgenererende eenheid) verlaagd tot zijn realiseerbare waarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen, tenzij het betreffende actief tegen de geherwaardeerde waarde wordt opgenomen. In dit geval zal het bijzonder waardeverminderingverlies worden behandeld als een herwaarderingsafname.

Indien een bijzondere waardevermindering moet worden teruggeboekt, zal de boekwaarde van het actief (kasstroomgenererende eenheid) worden verhoogd tot zijn realiseerbare waarde, maar de verhoogde boekwaarde van het actief mag niet hoger liggen dan de boekwaarde die zou zijn bepaald (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (kasstroomgenererende eenheid) was opgenomen. Een terugboeking van een bijzonder waardeverminderingverlies van een actief, met uitsluiting van goodwill, dient onmiddellijk in de winst- en verliesrekening te worden opgenomen, tenzij het actief tegen geherwaardeerde waarde wordt opgenomen. In dit laatste geval wordt de terugboeking van het bijzonder waardeverminderingverlies opgenomen als een herwaarderingsstoenname.

5.2.15. Voorraad

De kostprijs van de grondstoffen omvat naast de aankoopprijs (die bepaald wordt volgens een formule van First In First Out ("FIFO")) ook de directe aankoopkosten, zoals invoerrechten, transport- en afhandelingskosten. De kostprijs van goederen in bewerking en gereed product omvatten alle directe en indirecte kosten die nodig zijn om de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat te brengen op balansdatum. De directe kosten omvatten onder meer de kostprijs van de gebruikte grondstoffen en de directe arbeidskosten. De indirecte kosten omvatten een systematische toerekening van vaste en variabele indirecte productiekosten die voortvloeien uit de omzetting van grondstoffen in gereed product. De toerekening van vaste indirecte productiekosten is gebaseerd op de normale capaciteit van de productiefaciliteiten.

Voor het bepalen van de kostprijs wordt de techniek van de standaardkostprijsmethode gebruikt. De standaardkostprijs houdt rekening met een normaal gebruik van grond- en hulpstoffen, arbeid, efficiëntie en capaciteit. De standaardkostprijs wordt regelmatig beoordeeld en, indien nodig, herzien rekening houdend met de huidige omstandigheden. De standaardkostprijs van de grond- en hulpstoffen, alsook de waardering ervan in de goederen in bewerking en de afgewerkte producten, wordt maandelijks herzien a.d.h.v. de nieuw bepaalde FIFO waarde van deze grond- en hulpstoffen.

De voorraad wordt gewaardeerd aan kostprijs, bepaald zoals hierboven omschreven, of aan opbrengstwaarde, indien deze lager is. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in normale omstandigheden minus de geschatte conversiekost en de geschatte kosten om de verkoop te realiseren (marketing, verkoop en distributie). De geschatte verkoopprijs wordt bepaald aan de hand van de LME (London Metal Exchange) koers voor lood en de MB (Metal Bulletin) quotering voor antimoon.

Waardeverminderingen worden opgenomen voor oude en traag roterende voorraad.

5.2.16. Handelsdebiteuren

Handelsdebiteuren worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Bijzondere waardeverminderingen voor oninbare bedragen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening wanneer er objectieve aanwijzingen zijn dat de waarde ervan is verminderd. Het verliesbedrag wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financiële actief. Op basis van een regelmatige ouderdomsanalyse van de vorderingen, wordt op individuele basis bepaald of een voorziening voor dubieuze debiteuren al dan niet noodzakelijk is.

Factoring

De Groep heeft een factoringovereenkomst lopen met een kredietinstelling, waarbij de kredietinstelling voorschotten op handelsvorderingen uitbetaalt aan de Groep. Aangezien het kredietrisico voor deze vorderingen bij de Groep blijft, zijn niet alle risico's en voordelen van de getransfereerde vorderingen overgedragen. Bijgevolg blijven de handelsvorderingen op de balans van de Groep staan en worden de ontvangen voorschotten opgenomen onder de korte termijn ontvangen voorschotten en leningen.

5.2.17. Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen omvatten contant geld en direct opvraagbare deposito's. Geldmiddelen en kasequivalenten worden opgenomen tegen hun reële waarde.

5.2.18. Bankleningen

Interest dragende bankleningen en voorschotten in rekening-courant worden initieel opgenomen tegen reële waarde. Elk verschil tussen het ontvangen bedrag (netto van transactiekosten) en de uitstroom van middelen om de verplichting te vereffenen of af te lossen wordt opgenomen over de looptijd van de lening in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving over financieringskosten van de Groep (zie boven).

5.2.19. Handelsschulden

Handelscrediteuren worden initieel opgenomen tegen hun reële waarde.

5.2.20. Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen indien de Groep een bestaande verplichting heeft die voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden, en waarvan de afwikkeling naar verwachting zal resulteren in een uitstroom uit de entiteit van middelen die economische voordelen in zich bergen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de uitgaven die vereist zijn om de bestaande verplichting op balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, wordt het bedrag verdisconteerd.

5.3. Oordeelsvorming en gebruik van inschattingen

Voor het opstellen van de financiële staten moeten bepaalde inschattingen en veronderstellingen worden gebruikt om activa en passiva te waarderen en de positieve en negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden en gebeurtenissen op de balansdatum in te schatten, alsook om zich een oordeel te vormen van de opbrengsten en lasten van het boekjaar.

De belangrijkste inschattingen die de Groep heeft uitgevoerd om de financiële staten op te stellen, hebben in hoofdzaak betrekking op:

- Waardering realiseerbare waarde van voorraden (zie toelichting 5.12.).
De voorraad wordt gewaardeerd aan kostprijs of aan opbrengstwaarde, indien deze lager is.
- Waardering van saneringsvoorzieningen (zie toelichting 5.21.).
De Groep heeft een voorziening voor bodemsanering aangelegd.
- Voorziening voor dubieuze debiteuren (zie toelichting 5.13.1).
Op basis van een regelmatige ouderdomsanalyse van de vorderingen, wordt op individuele basis bepaald of een voorziening voor dubieuze debiteuren al dan niet noodzakelijk is.
- Pensioen en andere gelijkgestelde verplichtingen (zie toelichting 5.28.).
De verplichting voortvloeiend uit de toegezegde pensioenregelingen die de Groep heeft afgesloten, worden ingeschat aan de hand van assumpties en actuariële veronderstellingen. De disconteringsvoet en de geschatte loonsverwachting zijn actuariële veronderstellingen die een materieel effect kunnen hebben op de verplichting.
- Uitgestelde belastingvorderingen (zie toelichting 5.7.).
Uitgestelde belastingvorderingen m.b.t. ongebruikte fiscale verliezen en fiscaal verrekenbare tegoeden worden slechts erkend in zoverre het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de ongebruikte overgedragen fiscale verliezen en fiscale verrekenbare tegoeden kunnen worden verrekend. Een belangrijke onzekerheidsfactor in het bepalen van het toekomstige fiscale resultaat betreft de volatiliteit en de onvoorspelbaarheid van de grondstofprijzen.
 - Andere zoals geschillen en rechtszaken. De Groep is, en kan dat in de toekomst zijn, verwickeld in gerechtelijke procedures. Tot op vandaag is Campine als eiseres of verweerster betrokken bij een aantal gerechtelijke procedures die globaal (volgens de informatie waarover de Groep beschikt op datum van het huidig verslag) geen belangrijke weerslag kunnen hebben op Campine. De waarschijnlijkheid van eruit resulterende activa of passiva is namelijk bijzonder klein en/of het gaat om relatief onaanzienlijke bedragen. Betreffende de boete Europese Commissie: de Groep ging in beroep tegen de boete die werd opgelegd in 2017 en werd opgenomen in de 2016 resultaten. Momenteel is er geen redelijke inschatting mogelijk van de uitkomst van deze gerechtelijke procedure. Een hoorzitting is gepland voor Q3 2018 en een juridische beslissing kan redelijkerwijs verwacht worden medio 2019.

Gelet op de onzekerheden waarmee elk waarderingsproces gepaard gaat, stelt de Groep zijn inschattingen waar nodig bij op basis van periodiek bijgewerkte informatie. Het is mogelijk dat de toekomstige resultaten van de betrokken verrichtingen afwijken van die inschattingen. Naast inschattingen heeft de directie van de Groep ook haar beoordelingsvermogen gebruikt om de meest aangewezen boekhoudkundige verwerking van bepaalde activiteiten en transacties vast te leggen wanneer de geldende IFRS-normen in interpretaties geen afdoende uitsluitel geven.

5.4. Operationele segmenten

5.4.1. Bedrijfssegmenten

De Groep is, voor managementdoeleinden, georganiseerd in drie operationele divisies: Antimoon, Plastics en Lood. Deze divisies vormen de basis volgens dewelke de Groep informatie over operationele segmenten rapporteert. Voornaamste activiteiten zijn als volgt:

- Antimoontrioxide (Sb₂O₃) wordt gebruikt als vlamvertrager in de textiel-, kunststoffen-, kabel- en kleurstoffenindustrie en ook als hoogrendementskatalysator in de PET-productie;
- Onze plasticsactiviteiten stellen ons in staat om prégedispergeerde en gebruiksklare masterbatches aan te bieden voor processoren en compouders die een stofvrije dosering mogelijk maken en het productierendement verhogen;
- Onze loodrecyclageactiviteiten zijn gebaseerd op het omzetten van lood van oude loodbatterijen en loodafvallen in lood en loodlegeringen die worden verkocht aan producenten van batterijen en loodplaten (o.a. voor bescherming tegen röntgenstralen).

Actuele informatie over de verschillende divisies vindt u terug in het verslag van de Raad van Bestuur (blz. 5 t/m 7).

Geografische informatie van de Groep vindt u op de volgende blz.

'000 EUR	Antimoon Jaareinde 31/12/2017	Plastics Jaareinde 31/12/2017	Lood Jaareinde 31/12/2017	Eliminatie / niet toegewezen Jaareinde 31/12/2017	Totaal Jaareinde 31/12/2017
2017					
OPBRENGSTEN					
Externe verkopen inclusief verkopen aan entiteiten binnen de groep	68.371	28.130	130.521	-	227.022
Verkopen aan entiteiten binnen de groep	-	-	-	- 10.521	- 10.521
Totale opbrengsten	68.371	28.130	130.521	- 10.521	216.501
<i>Intersegment verkopen gebeuren tegen geldende marktprijzen</i>					
RESULTAAT					
Segment operationeel resultaat	2.896	331	12.470		15.697
Niet-toegewezen kosten					- 3.075
- <i>Andere kosten</i>					- 3.075
- <i>Boete Europese Commissie</i>					-
Operationeel resultaat					12.622
Beleggingsinkomsten					-
Indekkingsresultaten			- 1.057		- 1.057
Andere baten en lasten					-
Financiële kosten					- 678
Resultaat voor belastingen					10.887
Belastingen					- 3.879
Resultaat van het boekjaar					7.008
'000 EUR	Antimoon 31/12/2017	Plastics 31/12/2017	Lood 31/12/2017	Niet toegewezen 31/12/2017	Totaal 31/12/2017
2017					
ANDERE INFORMATIE					
Investerings in activa	519	935	1.219	557	3.230
Vervreemdingen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	- 820	- 251	- 1.191	- 427	- 2.689
BALANS					
Activa					
Materiële / Immateriële activa	2.180	1.060	2.775	1.630	7.645
Uitgestelde belastingsactiva				153	153
Geblokkeerde gelden / rekening	-	-	275	-	275
Voorraad	8.817	3.680	14.392	1.337	28.226
Handels- en andere vorderingen	10.040	5.081	19.691	701	35.513
Derivaten	-	-	213	-	213
Geldmiddelen en kasequivalenten	-	-	-	148	148
Totaal activa	21.037	9.821	37.346	3.969	72.173
Lange termijnverplichtingen					
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	-	-	-	1.299	1.299
Uitgestelde belastingsverplichtingen	-	-	-	18	18
Bankleningen	-	-	-	-	-
Financiële leaseverplichtingen	-	-	-	-	-
Voorzieningen	-	-	1.090	-	1.090
Korte termijnverplichtingen					
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	-	-	-	83	83
Handels- en andere verplichtingen	1.456	1.506	13.664	3.912	20.538
Boete Europese Commissie	-	-	-	-	-
Derivaten	-	-	71	-	71
Winstbelastingen	-	-	-	5.523	5.523
Financiële leaseverplichtingen	-	-	-	-	-
Voorschotten op rekening-courant en leningen	-	-	-	18.969	18.969
Voorzieningen	-	-	-	-	-
Totaal verplichtingen	1.456	1.506	14.825	29.804	47.591

'000 EUR	Antimoon Jaareinde 31/12/2016	Plastics Jaareinde 31/12/2016	Lood Jaareinde 31/12/2016	Eliminatie / niet toegewezen Jaareinde 31/12/2016	Totaal Jaareinde 31/12/2016
2016					
OPBRENGSTEN					
Externe verkopen inclusief verkopen aan entiteiten binnen de groep	51.840	23.303	106.366	-	181.509
Verkopen aan entiteiten binnen de groep	-	-	-	- 10.654	- 10.654
Totale opbrengsten	51.840	23.303	106.366	- 10.654	170.855
<i>Intersegment verkopen gebeuren tegen geldende marktprijzen</i>					
RESULTAAT					
Segment operationeel resultaat	3.648	951	9.060		13.659
Niet-toegewezen kosten					- 12.028
- <i>Andere kosten</i>					- 3.870
- <i>Boete Europese Commissie</i>					- 8.158
Operationeel resultaat					1.631
Beleggingsinkomsten					-
Indekkingsresultaten			- 2.708		- 2.708
Andere baten en lasten					-
Financiële kosten					- 544
Resultaat voor belastingen					- 1.621
Belastingen					- 2.189
Resultaat van het boekjaar					- 3.810
'000 EUR	Antimoon 31/12/2016	Plastics 31/12/2016	Lood 31/12/2016	Niet toegewezen 31/12/2016	Totaal 31/12/2016
2016					
ANDERE INFORMATIE					
Investerings in activa	895	160	1.095	366	2.516
Vervreemdingen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	- 888	- 189	- 1.247	- 447	- 2.771
BALANS					
Activa					
Materiële / Immateriële activa	2.481	376	2.747	1.500	7.104
Uitgestelde belastingsactiva				198	198
Geblokkeerde gelden / rekening	-	-	275	-	275
Voorraad	8.912	3.245	17.192	956	30.305
Handels- en andere vorderingen	7.067	3.419	17.606	555	28.647
Derivaten	-	-	710	-	710
Geldmiddelen en kasequivalenten	-	-	-	244	244
Totaal activa	18.460	7.040	38.530	3.453	67.483
Lange termijnverplichtingen					
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	-	-	-	1.348	1.348
Uitgestelde belastingsverplichtingen	-	-	-	169	169
Bankleningen	-	-	-	-	-
Financiële leaseverplichtingen	-	-	-	-	-
Voorzieningen	-	-	570	-	570
Korte termijnverplichtingen					
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	-	-	-	89	89
Handels- en andere verplichtingen	1.170	1.518	10.776	3.406	16.870
Boete Europese Commissie	-	-	-	8.158	8.158
Derivaten	-	-	153	-	153
Winstbelastingen	-	-	-	1.514	1.514
Financiële leaseverplichtingen	-	-	-	-	-
Voorschotten op rekening-courant, leningen en factoring	-	-	-	19.425	19.425
Voorzieningen	-	-	-	-	-
Totaal verplichtingen	1.170	1.518	11.499	34.109	48.296

5.4.2. Geografische informatie

De productieactiviteiten van de Groep zijn gelokaliseerd in België.

De volgende tabel verschaft een analyse van de verkopen van de Groep per geografische markt.

'000 EUR	Jaareinde 31/12/2017	%	Jaareinde 31/12/2016	%
België	8.689	4%	3.938	2%
Duitsland	80.804	37%	59.389	35%
Zwitserland	36.879	17%	24.651	14%
Italië	24.151	11%	21.319	12%
Roemenië	10.130	5%	13.294	8%
Frankrijk	8.918	4%	8.260	5%
Nederland	8.057	4%	7.160	4%
Engeland	3.393	2%	2.189	1%
Rest Europa	12.050	6%	9.027	5%
Noord-Amerika	17.090	8%	14.557	9%
Azië	3.158	1%	2.964	2%
Andere	3.182	1%	4.107	2%
	216.501	100%	170.855	100%

Er is één klant binnen de looddivisie die 20,07% van de groepsomzet vertegenwoordigt.

5.5. Andere operationele kosten en opbrengsten

Andere operationele kosten:

'000 EUR	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
Bureelkosten & IT	672	593
Erelonen	1.246	1.323
Verzekeringen	444	446
Uitzendkrachten	1.303	689
Personeel gerelateerde kosten	357	333
Afvoerkosten van afval	1.937	1.968
Reiskosten	237	228
Transportkosten	2.774	2.452
Andere aan- en verkoopkosten	618	540
Operationele indekking - negatief resultaat	450	70
Operationele koersverschillen	-	226
Waardevermindering handelsvorderingen	50	-
Diverse huur	169	157
Bijdrage lidgelden	324	312
Andere belastingen (niet resultaatgebonden)	- 3	193
Financiële kosten (andere dan rente)	256	265
Boete Europese Commissie	-	8.158
Andere	187	450
	11.021	18.403

Andere operationele opbrengsten:

'000 EUR	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
Operationele indekking - positief resultaat	696	-
Financiële opbrengsten (andere dan rente)	28	-
Recuperatie afvalmaterialen	2.278	1.861
Schadegevallen	-	31
Subsidies	235	-
Andere	52	96
	3.289	1.988

5.6. Financieringskosten

'000 EUR	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
Rente op voorschotten in rekening-courant, leningen en factoring	678	544
Totaal kosten in verband met lenen van middelen	678	544

5.7. Winstbelastingenlasten

'000 EUR	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
Over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belastingen	4.009	1.590
Uitgestelde belastingen	- 130	599
Belastingenlasten van de verslagperiode	3.879	2.189

Binnenlandse winstbelastingen zijn berekend tegen een belastingtarief van 33,99% (2016: 33,99%) op het verwachte fiscale resultaat van de verslagperiode.

'000 EUR	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
Resultaat voor belastingen	10.887	- 1.621
Boete Europese Commissie (niet aftrekbaar voor het bepalen van het fiscale resultaat)	-	8.158
	10.887	6.537
Belasting aan het binnenlandse belastingtarief van 33,99% (2016: 33,99%)	3.700	2.222
Fiscale gevolgen van lasten die niet aftrekbaar zijn voor het bepalen van het fiscale resultaat	132	93
Fiscale gevolgen van Notionele Interestaftrek	- 16	- 83
Belastingsherziening vorige jaren	- 16	76
Fiscale gevolgen van niet erkende fiscale verliezen en tijdelijke verschillen	27	- 136
Vermeerdering n.a.v. te weinig voorafbetaling	65	17
Belastingimpact van wijziging in belastingvoet	- 13	-
Belastingenlasten en belastingtarief van de huidige verslagperiode	3.879	2.189

Per 31/12/2017 bedragen de uitgestelde belastingvorderingen 153 K€ (198 K€ per 31/12/2016) en de uitgestelde belastingverplichtingen 18 K€ (169 K€ per 31/12/2016).

5.8. Dividenden en tantièmes

De Raad van Bestuur stelt voor een totaaldividend uit te betalen van € 2,325 mio op basis van de 2017 resultaten. Op 7 november 2017 werd al een interim-dividend van € 1,5 mio (€ 1 bruto per aandeel) uitbetaald. Een dividend van € 0,825 mio (€ 0,55 bruto per aandeel) zal uitbetaald worden op 1 juni 2018.

Over het jaar 2016 werd geen dividend uitbetaald.

De Raad van Bestuur stelt voor om aan de niet-uitvoerende Bestuurders een tantième over het boekjaar dat afgesloten wordt per 31 december 2017 uit te betalen als volgt:

	tot 9/5/17		vanaf 9/5/17		tot 23/8/17		Totaal
Tantièmes	F.-W. Hempel	A. Hempel	BERNUS	DELOX	H.-R. Orgs	Christulf	ZENDICS
	10.000 €	0 €	10.000 €	20.000 €	10.000 €	10.000 €	70.000 €

Over het boekjaar afgesloten per 31/12/2016 werden geen tantièmes uitgekeerd.

5.8.1. Resultaat per aandeel

Aangezien er geen potentiële aandelen werden uitgegeven die tot verwatering kunnen leiden en er geen bedrijfsactiviteiten werden stopgezet, is het verwaterd resultaat per aandeel gelijk aan het resultaat per aandeel.

De berekening van het basis- en verwaterd resultaat per aandeel toerekenbaar aan houders van gewone aandelen van de moedermaatschappij is gebaseerd op de volgende gegevens:

'000 EUR	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
RESULTAAT		
Resultaat voor de berekening van het basis- en verwaterd resultaat per aandeel (resultaat van het boekjaar toerekenbaar aan de houders van gewone aandelen van de moedermaatschappij)	7.008	- 3.810
AANTAL AANDELEN		
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen voor de berekening van het basis- en verwaterd resultaat per aandeel	1.500.000	1.500.000

5.9. Materiële vaste activa

'000 EUR	Terreinen en gebouwen	Vaste activa in aanbouw	Inrichting en uitrusting	Totaal
KOSTPRIJS OF WAARDERING				
Per 31 december 2015	13.177	828	54.035	68.040
Investeringen	196	271	2.049	2.516
Overdracht	-	- 828	828	-
Vervreemdingen	-	-	-	-
Per 31 december 2016	13.373	271	56.912	70.556
Investeringen	266	119	3.116	3.501
Overdracht	-	- 271	-	271
Vervreemdingen	-	-	-	-
Per 31 december 2017	13.639	119	60.028	73.786
GEACCUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN				
Per 31 december 2015	11.834	-	49.518	61.352
Afschrijvingslasten van het boekjaar	391	-	2.181	2.572
Eliminatie als gevolg van vervreemding	-	-	-	-
Per 31 december 2016	12.225	-	51.699	63.924
Afschrijvingslasten van het boekjaar	255	-	2.221	2.476
Eliminatie als gevolg van vervreemding	-	-	-	-
Per 31 december 2017	12.480	-	53.920	66.400
BOEKWAARDE				
Per 31 december 2017	1.159	119	6.108	7.386
Per 31 december 2016	1.148	271	5.213	6.632

Onze afschrijvingen lopen steeds tot restwaarde 0. De volgende afschrijvingspercentages worden gebruikt voor materiële vaste activa:

Industriële, administratieve, commerciële gebouwen	5%
Meubels	20%
Rollend materieel	25%
Installaties, machines en uitrusting	min. 10% - max. 33% volgens levensduur

Er zijn geen activa gehouden op grond van financiële leaseovereenkomsten. De Groep heeft geen terreinen en gebouwen verpand als zekerheid voor de financiering die de bank ter beschikking stelt aan de Groep.

5.10. Immateriële vaste activa

'000 EUR	Patenten, licenties en aangekochte software
KOSTPRIJS	
Per 31 december 2015	1.722
Toevoegingen	-
Per 31 december 2016	1.722
Toevoegingen	-
Per 31 december 2017	1.722
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN	
Per 31 december 2015	1.051
Lasten voor het boekjaar	199
Per 31 december 2016	1.250
Lasten voor het boekjaar	213
Per 31 december 2017	1.463
BOEKWAARDE	
Per 31 december 2017	259
Per 31 december 2016	472

De hierboven vermelde immateriële vaste activa hebben een bepaalde gebruiksduur. Immateriële vaste activa worden afgeschreven, afhankelijk van categorie, over 3 tot 8 jaar.

5.11. Dochterondernemingen

Details van de dochterondernemingen van de Groep per 31 december 2017 zijn als volgt:

Naam van de dochteronderneming	Land van oprichting of statutaire zetel	Omvang van het kapitaalbelang	Omvang van de gehouden stemrechten	Hoofdactiviteit
Campine Recycling nv BTWnr: 0474.955.451	België	99,99%	100%	Loodrecyclage

Er zijn geen beperkingen op toegang tot en gebruik van de activa van de dochterondernemingen en om over te gaan tot afwikkeling van verplichtingen van de Groep.

5.12. Voorraden

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Grondstoffen	8.539	12.296
Goederen in bewerking	6.702	5.002
Gereed product	12.985	13.007
	28.226	30.305

De voorraad per jaareinde bevat waardeverminderingen ten belope van 487 K€ (2016: 458 K€) teneinde de voorraad te waarden aan opbrengstwaarde indien die lager is dan de kostprijs. De voorraadwaarde is gerelateerd aan de conversiekost van de producten die gebonden is aan de LME (London Metal Exchange) koers voor lood en de MB (Metal Bulletin) quotering voor antimoon.

5.13. Financiële activa

5.13.1. Handels- en andere vorderingen

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Vorderingen als gevolg van de verkoop van goederen	34.484	27.375
Andere vorderingen	1.029	1.272
	35.513	28.647

Een bijzondere waardevermindering werd opgenomen voor het verwachte oninbare gedeelte van de handelsvorderingen voor een bedrag van 973 K€ (2016: 923 K€). Deze bijzondere waardevermindering werd bepaald op individuele basis. Balansen worden afgeschreven als er voldoende zekerheid is dat de vordering niet meer geïnd kan worden. De Raad van Bestuur bevestigt dat de boekwaarde van de handels- en andere vorderingen hun reële waarde benadert omdat deze op korte termijn lopen.

Van de totale handelsvorderingen t.b.v. 34.484 K€ is 32.981 K€ voorwerp van factoring bij een kredietinstelling. Op basis van deze vorderingen stort de kredietinstelling voorschotten op rekening van Campine (13.466 K€ per 31/12/2017, zie toelichting 16. Bankschulden) en int vervolgens zelf deze vorderingen. Het kredietrisico blijft bij Campine welke vervolgens onderdeel uitmaken van een kredietverzekering.

Er zijn geen significante vervallen items, ouder dan 30 dagen, waarvoor geen waardevermindering werd geboekt en/of die niet volledig afgedekt zijn via een kredietverzekering.

5.13.2. Bankdeposito's en kasmiddelen

Bankdeposito's en kasmiddelen omvatten geldmiddelen aangehouden door de Groep en bankdeposito's met een looptijd van maximaal drie maanden vanaf de verwervingsdatum. De boekwaarde van deze activa benadert hun reële waarde omdat deze op korte termijn lopen.

5.13.3. Kredietrisico

De voornaamste financiële activa van de Groep zijn korte termijn bankdeposito's en geldmiddelen, handels- en andere vorderingen.

Het kredietrisico van liquide middelen is beperkt vermits de tegenpartijen banken zijn met een hoge kredietwaardigheid toegekend door internationale ratinginstituten.

Het kredietrisico van de Groep is voornamelijk toe te rekenen aan haar handelsvorderingen. De bedragen gepresenteerd in de balans zijn na eventuele bijzondere waardeverminderingen voor dubieuze debiteuren. Een dergelijke bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien er een geïdentificeerde tot verlies leidende gebeurtenis op basis van ervaring uit het verleden leidt tot een vermindering in de geschatte toekomstige kasstromen uit de vorderingen.

De concentratie van kredietrisico's m.b.t. handelsvorderingen is beperkt als gevolg van de klantenstructuur van de Groep die een uitgebreid aantal niet-verbonden klanten omvat. Hierdoor is de Raad van Bestuur overtuigd dat er geen bijkomende provisie voor kredietrisico nodig is bovenop de bijzondere waardeverminderingen voor dubieuze debiteuren.

Opvolging van de bijzondere waardeverminderingen voor dubieuze debiteuren:

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Beginsaldo dubieuze debiteuren	923	923
Toevoegingen	50	-
Terugnages	-	-
Eindsaldo dubieuze debiteuren	973	923

Het Groepssaldo van de handelsdebiteuren omvat debiteuren met een boekwaarde van 3.161 K€ (2016: 1.780 K€) die vervallen zijn op de rapportagedatum maar voor dewelke de Groep geen provisie heeft aangelegd aangezien er geen noemenswaardige wijziging in kredietwaardigheid heeft plaatsgevonden en de bedragen nog steeds als inbaar worden aanzien. De Groep heeft een kredietverzekering aangegaan voor deze bedragen. De gemiddelde duur van deze openstaande vorderingen belooft 34 dagen na vervalddag (2016: 12 dagen).

5.14. Andere financiële activa en verplichtingen

5.14.1. Derivaten

Sinds 2006 neemt Campine – in overeenstemming met de bedrijfspolitiek – posities op de LME loodtermijnmarkt waar het lood op termijn verkoopt door middel van termijncontracten. Het doel van deze handeling is het beperken van de schommelingen van Campine's resultaat door de wijzigende loodprijzen. Ondanks de indekking van een specifiek risico op een economische manier, voldoen deze afgeleide financiële instrumenten niet aan de strikte criteria voor de toepassing van de indekkingregels volgens IAS 39.

Sinds begin 2009 is de onderneming ook gestart met een indekkingpraktijk voor vaste prijs-verkoopcontracten met specifieke klanten. Hiertoe worden termijn aankoopcontracten (met zelfde vervaldatum en zelfde hoeveelheden) afgesloten op de LME met als doel het beperken van schommelingen in het resultaat ten gevolge van fluctuerende loodprijzen. Deze derivaten worden gedefinieerd als "reële waarde indekking van een vaststaande verplichting" en voldoen aan de criteria van IAS39 (financiële instrumenten).

Sinds begin 2009 is de onderneming ook gestart met een indekkingpraktijk voor vaste prijs-aankoopcontracten met specifieke leveranciers. Hiertoe worden termijn verkoopcontracten (met zelfde vervaldatum en zelfde hoeveelheden) afgesloten op de LME met als doel het beperken van schommelingen in het resultaat ten gevolge van fluctuerende loodprijzen. Deze derivaten worden gedefinieerd als "reële waarde indekking van een vaststaande verplichting" en voldoen aan de criteria van IAS39 (financiële instrumenten).

Zowel de reële waardes van de vaste prijscontracten als de termijncontracten zijn terug te vinden in de balans terwijl de wijzigingen in de reële waarde van deze instrumenten opgenomen worden in de winst- en verliesrekening.

Sinds 2016 is de onderneming ook gestart met bovenvermelde indekkingpraktijken voor tin.

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de nettowijziging van de reële waarde – gerealiseerd en niet-gerealiseerd – van de posities op de LME lood- / tintermijnmarkt waar Campine lood en tin op termijn verkoopt d.m.v. termijncontracten.

'000 EUR	Reële waarde van de lopende instrumenten	Onderliggende open positie (in mT)	Nettowijziging in reële waarde in het resultaat
Per 31 december 2016	557	7.250	- 2.708
Per 31 december 2017	142	1.935	- 1.057

Op de balans kan je de reële waarde van de lopende instrumenten terugvinden bij de activa derivaten voor een bedrag van 213 K€ en bij de passiva derivaten voor een bedrag van 71 K€.

Hiervan heeft 13 K€ betrekking op de open positie van de specifieke indekking op aankoop per 31 december 2017. De financiële kant van deze specifieke indekking op aankoop heeft per 31 december 2017 een winstgevende open positie van 13 K€ waar tegenover per 31 december 2017 een verlieslatende open positie van 13 K€ staat voor de operationele kant van de transactie.

Een ander deel t.b.v. 57 K€ heeft betrekking op de open positie van de specifieke indekking op verkoop per 31 december 2017. De financiële kant van deze specifieke indekking op verkoop heeft per 31 december 2017 een winstgevende open positie van 57 K€ waar tegenover per 31 december 2017 een verlieslatende open positie van 57 K€ staat voor de operationele kant van de transactie.

De classificatie van de reële waarde ("fair value") van de hedge instrumenten is niveau 1 (onaangepaste genoteerde prijzen in een actieve markt voor identieke activa of passiva) in de "fair value hierarchy" van IFRS 13.

5.15. Kapitaal

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Toegestaan		
1.500.000 gewone aandelen met een nominale waarde van € 2,67 elk	4.000	4.000
Uitgegeven en volgestort	4.000	4.000

De entiteit heeft één categorie van gewone aandelen en deze geven geen recht op een vaste vergoeding.

5.16. Bankschulden (exclusief financiële leaseverplichtingen)

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Bankleningen	-	-
Voorschotten in rekening-courant	5.503	5.491
Voorschotten m.b.t. factoring	13.466	13.934
	18.969	19.425

De verplichtingen zijn als volgt af te wikkelen:

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Bankschulden op meer dan één jaar	-	-
Bankschulden binnen het jaar	-	-
Voorschotten in rekening-courant	5.503	5.491
Voorschotten m.b.t. factoring	13.466	13.934
	18.969	19.425

De gemiddelde betaalde rentetarieven zijn als volgt:

	Jaareinde 31/12/2017	Jaareinde 31/12/2016
Voorschotten in rekening-courant	2,72%	2,08%
Voorschotten m.b.t. factoring	1,98%	1,72%
Bankleningen	-	-

Op 1 april 2014 sloot de Groep commercial finance overeenkomsten af waardoor de liquiditeit wordt gevrijwaard van de mogelijke prijsschommelingen.

Bankleningen worden afgesloten tegen vaste rente. Andere verplichtingen (voorschotten in rekening-courant en voorschotten m.b.t. factoring van 18.969 K€ per 31 december 2017 (per 31 december 2016: 19.425 K€)) worden afgesloten tegen variabele tarieven waardoor de Groep wordt blootgesteld aan een intereustrisico (zie toelichting 5.29.1.). De Groep had 9.362 K€ ongebruikte financieringsfaciliteiten beschikbaar per 31 december 2017 (31 december 2016: 6.219 K€).

In de kredietovereenkomsten met onze bankiers zijn een aantal convenanten opgenomen, op basis van eigen vermogen, solvabiliteit en voorraadrotatie. Per 31 december 2017 werd voldaan aan alle convenanten:

- Het eigen vermogen (gecorrigeerd voor immateriële vaste activa en uitgestelde belastingen) bedroeg 24.188 K€ op 31 december 2017 t.o.v. een vereist minimum van 20.000 K€.
- De solvabiliteitsratio op 31/12/2017 (33,7%) voldeed aan de opgelegde ratio van 30%.
- Campine voldeed aan de ratio i.v.m. voorraadrotatie per 31/12/2017.

Roll forward van de financiële verplichtingen en de aansluiting met cash-flow:

'000 EUR	31/12/2017	Financiering cash flow	31/12/2016
Bankleningen	-	-	-
Voorschotten in rekening-courant	5.503	12	5.491
Voorschotten m.b.t. factoring	13.466	468	13.934
	18.969	456	19.425

5.17. Uitgestelde belastingen

De volgende zijn de belangrijkste uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen opgenomen door de Groep en de bewegingen ervan gedurende de huidige en voorgaande verslagperioden.

'000 EUR	Tijdelijke verschillen i.v.m. vaste activa	Positieve reële waarde derivaten	Verplichtingen voor vergoedingen na uitdiensttreding	Fiscale verliezen	Andere	Totaal	
Saldo per 31 december 2015	9	-	-	116	- 470	51	- 526
Opgenomen in het resultaat van het jaar	- 2	216	-	67	470	- 18	599
Opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat van het jaar	-	-	-	102	-	-	102
Saldo per 31 december 2016	7	216	-	285	-	33	- 29
Opgenomen in het resultaat van het jaar	- 1	- 174	-	33	-	11	131
Opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat van het jaar	-	-	-	25	-	-	25
Saldo per 31 december 2017	6	42	-	227	-	44	- 135

Het saldo van -135 K€ bestaat uit een uitgestelde belastingvordering van 153 K€ en een uitgestelde belastingverplichting van 18 K€. Sommige uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd in overeenstemming met de waarderingsregels van de Groep. Door een wijziging in de belastingwetgeving (waardoor de Belgische inkomstenbelasting gradueel vermindert van 33,99% in 2017 tot 29,58% in 2018 en 2019 en 25% vanaf 2020), werden de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen geherwaardeerd per 31/12/2017. Deze herwaardering had een negatief effect op het resultaat van het boekjaar van 13 K€ en een negatief effect op andere elementen van het totaalresultaat van 55 K€.

5.18. Handels- en andere verplichtingen

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Handelsschulden	17.726	13.999
Andere schulden en overlopende posten	2.812	2.871
Boete Europese Commissie	-	8.158
	20.538	25.028

Handelsschulden omvatten voornamelijk openstaande bedragen aangaande handelaankopen en algemene kosten. De Raad van Bestuur acht dat de boekwaarde van de handelsschulden hun reële waarde benadert aangezien deze op korte termijn lopen.

Alle handelsschulden belopen maximaal 60 dagen (met uitzondering van betwiste zaken), zodat een looptijdanalyse niet relevant is.

5.19. Liquiditeitsrisico

De onderstaande tabel detailleert de resterende contractuele vervaldata van haar niet-afgeleide financiële verplichtingen. De tabel werd opgesteld op basis van de volledige kasstromen van financiële verplichtingen gebaseerd op de eerste dag waarop de Groep tot betaling kan verplicht worden. De tabel omvat zowel de kapitaalaflossingen als de interesten.

'000 EUR	31/12/2017			31/12/2016		
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Handels- en andere verplichtingen	20.538	-	-	25.028	-	-
Voorschotten in rekening-courant	5.503	-	-	5.491	-	-
Voorschotten m.b.t. factoring	13.466	-	-	13.934	-	-
Bankleningen	-	-	-	-	-	-
Financiële leaseverplichtingen	-	-	-	-	-	-

5.20. Financiële instrumenten

De belangrijkste financiële instrumenten van de Groep bestaan uit financiële en commerciële vorderingen en schulden, geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten evenals derivaten. U vindt hierna het overzicht van de financiële instrumenten op 31 december 2017:

'000 EUR	Categoriën	Boekwaarde	Reële waarde	Niveau
I. Vaste Activa				
II. Vlottende Activa				
Handels- en overige vorderingen	A	35.513	35.513	2
Geldmiddelen en kasequivalenten	B	148	148	2
Derivaten	C	213	213	1
Totaal der financiële instrumenten op het actief van de balans		35.874	35.874	
I. Langlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	-	-	2
Overige langlopende verplichtingen	A	-	-	2
Overige financiële verplichtingen	C	-	-	2
II. Kortlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	18.969	18.969	2
Kortlopende handels- en overige schulden	A	20.538	20.538	2
Derivaten	C	71	71	1
Totaal der financiële instrumenten op het passief van de balans		39.578	39.578	

U vindt hierna het overzicht van de financiële instrumenten op 31 december 2016:

'000 EUR	Categoriën	Boekwaarde	Reële waarde	Niveau
I. Vaste Activa				
II. Vlottende Activa				
Handels- en overige vorderingen	A	28.647	28.647	2
Geldmiddelen en kasequivalenten	B	244	244	2
Derivaten	C	710	710	1
Totaal der financiële instrumenten op het actief van de balans		29.601	29.601	
I. Langlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	-	-	2
Overige langlopende verplichtingen	A	-	-	2
Overige financiële verplichtingen	C	-	-	2
II. Kortlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	19.425	19.425	2
Kortlopende handels- en overige schulden	A	25.028	25.028	2
Derivaten	C	153	153	1
Totaal der financiële instrumenten op het passief van de balans		44.606	44.606	

De categorieën komen overeen met volgende financiële instrumenten:

- A. Financiële activa of passiva (met inbegrip van vorderingen en leningen) tot op de vervaldag gehouden aan de geamortiseerde kostprijs.
- B. Geldbeleggingen tot op de vervaldag gehouden aan de geamortiseerde kostprijs.
- C. Activa of passiva, gehouden aan reële waarde via de winst- en verliesrekening.

Het geheel der financiële instrumenten van de Groep stemt overeen met de niveaus 1 en 2 in de hiërarchie van de reële waardes. De waardering aan reële waarde gebeurt op regelmatige basis.

- Niveau 1: onaangepaste genoteerde prijzen in een actieve markt voor identieke activa of passiva.
- Niveau 2: de reële waarde gebaseerd op andere gegevens die, direct of indirect, kunnen vastgesteld worden voor de betrokken activa of passiva.

De waarderingstechnieken betreffende de reële waarde van de financiële instrumenten van niveau 2 zijn de volgende:

- De reële waarde van de overige financiële activa en passiva van niveau 2 is nagenoeg gelijk aan hun boekwaarde:
 - hetzij omdat zij een vervaldag op korte termijn hebben (zoals de handelsvorderingen en –schulden),
 - hetzij omdat zij een variabele interestvoet dragen.
- Voor de vastrentende schulden werd de reële waarde bepaald met behulp van rentevoeten die van toepassing zijn op actieve markten.

5.21. Voorzieningen

'000 EUR	Voorziening voor bodemsanering	Andere	Totaal
Per 31 december 2016	570	-	570
Toevoeging provisies tijdens de periode	520	-	520
Per 31 december 2017	1.090	-	1.090

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
<i>Geclassificeerd als:</i>		
Korte termijnverplichtingen	-	-
Lange termijnverplichtingen	1.090	570
	1.090	570

Stand provisies per 31 december 2017:

Per 31/12/2017 bedroegen de provisies 1.090 K€. Deze hebben vooral betrekking op de bodemsaneringsverplichting op en rond de site van de Groep en deze werden in overeenstemming met de vereisten van de OVAM door een onafhankelijk studie bureau bepaald.

5.22. Transacties zonder kasstroom

Er werden geen toevoegingen aan inrichtingen en uitrustingen gefinancierd door nieuwe financiële leaseovereenkomsten gedurende het jaar.

5.23. Voorwaardelijke verplichtingen

Er is aan de banken een volmacht tot pand op het handelsfonds verleend ten bedrage van 10.867 K€ (31/12/2016: 11.550 K€).

5.24. Verbintenissen

In de normale gang van zaken heeft de Groep toekomstige verplichtingen om metaal te kopen en te verkopen.

5.25. Operationele leaseovereenkomsten

De Groep als lessee:

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Minimale leasebetalingen op grond van operationele leaseovereenkomsten opgenomen als last van het boekjaar	145	129

De Groep heeft, op balansdatum, uitstaande verbintenissen als gevolg van niet-opzegbare operationele leaseovereenkomsten, die als volgt worden afgewikkeld:

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Binnen één jaar na balansdatum	109	136
In het tweede tot maximaal vijfde jaar na balansdatum	145	165
Na vijf jaar	-	-
	254	301

Operationele leasebetalingen vertegenwoordigen huurbetalingen door de Groep voor voertuigen en uitrusting. Dit betreft bedrijfswagens, kopieermachines en printers. Er waren geen beperkingen noch aankoopopties verbonden aan de overeenkomsten en deze zijn niet indexgerelateerd. Leaseovereenkomsten worden onderhandeld voor een gemiddelde termijn van vier jaar.

5.26. Op aandelen gebaseerde betalingen

Gedurende het boekjaar afgesloten per 31 december 2017 heeft geen enkel lid van het Uitvoerend Management Team enige aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen van het bedrijf of de Groep te verwerven.

5.27. Kosten van personeelsbeloningen

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
<i>Lange termijn</i>		
Kosten van (brug-) pensioenen	220	485
<i>Korte termijn</i>		
Lonen	9.489	8.731
Bijdrage sociale zekerheid	2.806	2.597
Structurele vermindering sociale bijdrage	- 771	- 742
Overige personeelskosten	1.659	1.159
	13.403	12.230
Gemiddeld aantal FTE's	170	163

De toename van de Overige personeelskosten omvat ook het uitzonderlijke effect van de vertrekvergoeding van € 339 K€ toegekend aan dhr. Krekel.

5.28. Vergoedingen na uitdiensttreding

Op de balans staan volgende bedragen m.b.t. (brug)pensioenen geboekt:

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Toegezegde pensioenregeling	908	840
Voorziening voor brugpensioenen	474	597
	1.382	1.437

5.28.1. Toegezegde pensioenregelingen

De Groep heeft een toegezegde pensioenregeling voor bepaalde werknemers van Campine en haar dochteronderneming in België. De toegezegde pensioenregelingen voorzien een kapitaal gebaseerd op de verloning en de diensttijd, betaalbaar vanaf de leeftijd van 60 jaar. Met betrekking tot de gefinancierde plannen, worden de bankbeleggingen geïnvesteerd in een gemengde portefeuille van aandelen en obligaties of verzekeringscontracten. De fondsbeleggingen bevatten geen rechtstreekse investeringen in Campine-aandelen of in vastgoed of andere activa gebruikt door de Groep.

De actuele waarde van de pensioenverplichtingen en van de activa heeft als volgt geëvolueerd:

'000 EUR	Pensioen- verplichting (IAS 19 R)	Fonds- beleggingen	Tekort	Nettoschuld / vordering
Per 31 december 2016	4.907	- 4.069	838	838
Onderdelen van de kost van toegezegd-pensioenregelingen				
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten in resultaat				
Aan de diensttijd toegerekende pensioenkosten (netto na werknemersbijdragen)	335			335
Kost van verstreken diensttijd (incl. effect van inperkingen) (winsten) / verliezen op planafwikkelingen	-			-
Aan de diensttijd toegerekende pensioenkosten				335
Netto interest op de netto schuld / (vordering) in resultaat				
Interestkost op de pensioenverplichting	63			63
Interestkost op de fondsbeleggingen		- 54		- 54
Interest op het effect van het actiefplafond				-
Netto interest				9
Administratiekosten betaald met fondsbeleggingen in resultaat				-
Onderdelen van de kost van toegezegd-pensioenregelingen in resultaat				
				344
Herwaarderingen van de nettoschuld / (vordering) in andere elementen van het totaalresultaat (OCI)				
Actuariële (winsten) / verliezen voortkomende uit:				
- Wijzigingen in demografische hypothesen	-			-
- Wijzigingen in financiële hypothesen				-
- Ervaringsaanpassingen	57			57
Rendement van de fondsbeleggingen (excl. bedragen inbegrepen in de netto-interessen)		32		32
Wijziging in het effect van het actiefplafond (excl. bedragen inbegrepen in de netto-interessen)				-
Totale herwaarderingen erkend in de andere elementen van het totaalresultaat (OCI)				89
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen (totaal erkend in resultaat en andere elementen van het totaalresultaat (OCI))				
Kasstroom				
Werknemersbijdragen	-	-		-
Werkgeversbijdragen aan de fondsbeleggingen (incl. 4,4% belastingen)		- 364		- 364
Betaalde uitkeringen uit de fondsbeleggingen	- 165	165		-
Directe uitkeringen door de werkgever	-	-	-	-
Belastingen betaald uit de fondsbeleggingen (4,4%)	- 14	14		-
Belastingen direct door de werkgever betaald (8,86%)	- 29	29		-
Per 31 december 2017	5.154	- 4.247	907	907

'000 EUR	Pensioen- verplichting (IAS 19 R)	Fonds- beleggingen	Tekort	Nettoschuld / vordering
Per 31 december 2015	2.511	- 2.170	341	341
Onderdelen van de kost van toegezegd-pensioenregelingen				
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten in resultaat				
Aan de diensttijd toegerekende pensioenkosten (netto na werknemersbijdragen)	-			-
Kost van verstreken diensttijd (incl. effect van inperkingen) (winsten) / verliezen op planafwikkelingen	-			-
Aan de diensttijd toegerekende pensioenkosten				-
Netto interest op de netto schuld / (vordering) in resultaat				
Interestkost op de pensioenverplichting	51			51
Interestkost op de fondsbeleggingen		- 44		- 44
Interest op het effect van het actiefplafond				-
Netto interest				7
Administratiekosten betaald met fondsbeleggingen in resultaat				
				-
Herclassificatie van "defined contribution" plannen	2.096	- 1.906		190
Onderdelen van de kost van toegezegd-pensioenregelingen in resultaat				
				197
Herwaarderingen van de nettoschuld / (vordering) in andere elementen van het totaalresultaat (OCI)				
Actuariële (winsten) / verliezen voortkomende uit:				
- Wijzigingen in demografische hypothesen	- 47			- 47
- Wijzigingen in financiële hypothesen	311			311
- Ervaringsaanpassingen	- 8			- 8
Rendement van de fondsbeleggingen (excl. bedragen inbegrepen in de netto-interesten)		44		44
Wijziging in het effect van het actiefplafond (excl. bedragen inbegrepen in de netto-interesten)				-
Totale herwaarderingen erkend in de andere elementen van het totaalresultaat (OCI)				300
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen (totaal erkend in resultaat en andere elementen van het totaalresultaat (OCI))				
Kasstroom				
Werknemersbijdragen				
	-	-		-
Werkgeversbijdragen aan de fondsbeleggingen (incl. 4,4% belastingen)				
Betaalde uitkeringen uit de fondsbeleggingen	- 7	7		-
Directe uitkeringen door de werkgever	-	-	-	-
Belastingen betaald uit de fondsbeleggingen (4,4%)				
	-	-		-
Belastingen direct door de werkgever betaald (8,86%)				
	-	-		-
Per 31 december 2016	4.907	- 4.069	838	838

De looptijd van de pensioenregeling met vaste opbrengsten bedraagt 13,5 jaar.
De looptijd van de pensioenregeling met vaste kosten bedraagt 18,5 jaar.

De voornaamste actuariële hypothesen gebruikt op balansdatum:

	Waardering op	
	31/12/2017	31/12/2016
Discontovoet	1,31%	1,31%
Geschatte toekomstige loonsverhoging	2,90%	2,90%
Inflatie	1,90%	1,90%

Opsplitsing van de activa van de fondsbeleggingen per 31/12/2017 en de vergelijking met 2016:

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Aandelen (incl. contanten)	5%	6%
Vastrentende effecten	95%	94%
Vastgoed	-	-
Andere	-	-
Totaal	100%	100%

Sensitiviteitsanalyse van een procentuele stijging of daling in de discontovoet respectievelijk de salarisverhoging op de pensioenverplichting:

Discontovoet	-0,50%		0,50%
Hypothesen	0,81%	1,31%	1,81%
Pensioenverplichting (K€)	5.603	5.154	4.748

Salarisverhoging	0,50%		-0,50%
Hypothesen	3,40%	2,90%	2,40%
Pensioenverplichting (K€)	5.202	5.154	5.109

De Groep verwacht voor 324 K€ aan bijdragen te betalen voor toegezegde pensioenregelingen.

5.28.2. Voorzieningen voor brugpensioenen

Brugpensioenvoorzieningen zijn aangelegd op basis van overeenkomsten met de betrokkenen, te betalen bedragen tot de leeftijd van 65 jaar. De provisie beloopt 474 K€ op 31 december 2017 (op 31 december 2016 bedroeg deze 597 K€).

5.29. Marktrisico

5.29.1. Interestriscico

De financiering van de onderneming gebeurt via bankleningen, rekening-courant en factoring. Per 31 december 2017 beliepen de bankleningen 0 €, de voorschotten in rekening-courant en de voorschotten m.b.t. factoring 18.969 K€. Bankleningen worden afgesloten tegen vaste rente. De voorschotten in rekening-courant en de voorschotten m.b.t. factoring worden afgesloten tegen variabele tarieven.

Een stijging of daling van de rente met 10% zou – gebaseerd op het saldo per 31/12/2017 – een impact hebben op de resultatenrekening van -68 K€ (bij een stijging van 10%) of +68 K€ (bij een daling van 10%). Ook het overgedragen resultaat zal hierdoor beïnvloed worden.

5.29.2. Wisselkoersrisico

De Groep beheerst haar wisselkoersrisico door het afstemmen van de inkomende en uitgaande kasstromen in vreemde munten (USD is onze belangrijkste vreemde munt).

Een stijging of daling van de USD/EUR-koers met 10% zou – gebaseerd op de bepaalde activa en passiva in USD op 31 december 2017 – een impact hebben op de resultatenrekening van -19 K€ (bij een stijging van 10%) of +19 K€ (bij een daling van 10%). Ook het overgedragen resultaat zal hierdoor beïnvloed worden.

5.29.3. Prijsrisico

Zowel de reële waarden van de vaste prijscontracten als de termijncontracten zijn terug te vinden in de balans terwijl de wijzigingen in de reële waarde van deze instrumenten opgenomen worden in de winst- en verliesrekening (zie toelichting 5.14.1. Derivaten).

Het prijsrisico op de vaste prijscontracten is nihil aangezien de impact van de prijsschommelingen op respectievelijk de vaste prijs aankoop- en verkoopcontracten gecompenseerd wordt door de impact op respectievelijk de verkoop- en aankoopcontracten op de LME.

Een beweging in 2018 van de lood- en tintermijnkoersen van 10% zou de resultatenrekening beïnvloeden. Het directe effect gebaseerd op het onderliggende volume op 31 december 2017 van een prijsdaling van 10% zou +450 K€ bedragen of bij een prijsstijging van 10% -450 K€.

5.30. Gebeurtenissen na balansdatum

Er waren geen belangrijke gebeurtenissen – die Campine beïnvloeden – na het afsluiten van het boekjaar.

5.31. Verbonden partijen

Volgens de transparantiekennisgeving van 25 augustus 2017, wordt 71,86% van de aandelen van de Vennootschap door deze twee vennootschappen als volgt gehouden:

Naam	Aantal aandelen	% van het aandelenkapitaal
1. Camhold NV Nijverheidsstraat 2, 2340 Beerse	540.000	36,00%
2. F.W. Hempel Metallurgical GmbH Weißensteinstraße 70, 46149 Oberhausen, Duitsland	537.900	35,86%

De overige aandelen (28,14%) zijn, voor zover de Vennootschap weet, in handen van private investeerders. Tot op heden heeft de Vennootschap geen meldingen ontvangen van andere aandeelhouders i.v.m. een participatie die valt onder de Belgische Transparantiewetgeving.

Er vond in 2017 een wijziging plaats in de controle van Camhold NV die houder is van aandelen in Campine NV. Campine NV heeft transparantiekennisgevingen ontvangen getekend op 31 maart 2017 die erop duiden dat de aandeelhouder van Camhold NV, een houder van 36% van Campine NV, is veranderd. Mr. André Hempel hield 100% van de aandelen van Camhold NV en krachtens de verwerving van de aandelen in Camhold NV door Hempel Special Metals Holding GmbH, zal deze laatste onrechtstreeks 36% van de stemrechten in Campine NV aanhouden. Hempel Special Metals Holding GmbH wordt gecontroleerd door F.W. Hempel & Co. Erze und Metalle (GmbH & Co) KG die ook de controlerende aandeelhouder is van F.W. Hempel Intermétaux SA, die reeds 35,86% van de stemrechten van Campine NV aanhield voorafgaand aan deze transactie.

Campine NV ontving nog een kennisgeving getekend op 11 april 2017 die aangeeft dat de aandeelhouder F.W. Hempel Intermétaux SA, houder van 35,86% van de aandelen in Campine NV, haar deelnemingen heeft overgedragen aan F.W. Hempel Metallurgical GmbH, haar rechtstreekse moeder.

Daarom heeft de uiteindelijk controlerende aandeelhouder, Mr. Friedrich Wilhelm Hempel, de drempel van 70% stemrechten in Campine NV overschreden.

Naam	% van het aandelenkapitaal op 1/1/2017	% van het aandelenkapitaal op 31/12/2017
F.W. Hempel Intermétaux SA	35,86%	0%
F.W. Hempel Metallurgical GmbH	0%	35,86%
Camhold NV	36,00%	36,00%
Totaal :	71,86%	71,86%

Transacties tussen de entiteit en haar dochteronderneming, die verbonden partijen van de entiteit zijn, werden geëlimineerd en zijn niet gepresenteerd in deze toelichting. Transacties tussen de Groep en de Management en Key-directieleden worden toegelicht in het remuneratieverslag. Overzichten van transacties tussen de Groep en andere verbonden partijen zijn hieronder vermeld.

5.32. Transacties met verbonden partijen

Alle transacties met verbonden partijen worden op zakelijke basis gevoerd en conform alle wettelijke bepalingen en het Corporate Governance Charter.

5.32.1. Handelstransacties

In 2017 ondernamen entiteiten die behoren tot de Groep de volgende handelstransacties met verbonden partijen die niet behoren tot de Groep:

- Aankopen antimoonmetaal bij F.W. Hempel Intermétaux SA voor 14.007 K€ (2016: 10.754 K€).
- Aankopen loodafval bij Hempel Legierungsmetalle GmbH voor 1.848 K€ (2016: 1.703 K€).
- Per 31/12/2017 was er geen openstaand saldo.

5.32.2. Andere transacties

Camhold presteerde bepaalde administratieve/management diensten voor de Campine Groep, voor welk een managementvergoeding van 18 K€ (2016: 18 K€) werd aangerekend en betaald, zijnde een gepaste toewijzing van opgelopen kosten door relevante administratieve afdelingen.

Door onderstaande vennootschappen werd er een doorrekening gedaan van personeels- en IT-kosten aan de Campine Groep:

- Hempel Special Metals Asia: 61 K€ (2016: 62 K€).
- F.W. Hempel Metallurgical: 328 K€ (2016: 234 K€).
- F.W. Hempel & Co Erze und Metalle: 99 K€ (2016: 99 K€).

Door de Campine Groep werd er een doorrekening gedaan van personeels- en IT-kosten aan F.W.

- Hempel & Co Erze und Metalle t.b.v. 14 K€ (2016: 14 K€).
- F.W. Hempel Intermétaux t.b.v. 27 K€ (2016: 0€).

5.33. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Commerciële engagementen:

Er zijn engagementen gemaakt om metalen te leveren aan klanten of aangeleverd te krijgen van leveranciers tegen vastgestelde prijzen na balansdatum.

'000 EUR	31/12/2017	31/12/2016
Commerciële engagementen voor aangekochte metalen (te ontvangen)	14.488	9.647
Commerciële engagementen voor verkochte metalen (te leveren)	19.043	14.693

5.34. Beloningen voor managers op sleutelposities

De beloning van de directieleden inclusief de vergoedingen van de leden van de Raad van Bestuur met betrekking tot de verslagperiode bedraagt 1.707 K€ (2016: 1.423 K€). Voor verdere details verwijzen we naar het remuneratieverslag.

Niemand van directie en managers op sleutelposities heeft een beloning ontvangen in de vorm van aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen te verwerven, die verband houden met de entiteit of de Groep. De beloning van directie en managers op sleutelposities is bepaald door het Benoemings- en Remuneratiecomité rekening houdend met de performantie van de betrokkenen en de markttrends.

5.35. Goedkeuring voor publicatie van de jaarrekening

De jaarrekening werd goedgekeurd voor publicatie door de Raad van Bestuur op 6 maart 2018.

Verlag van de Commissaris aan de Algemene Vergadering van Campine NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

(Geconsolideerde jaarrekening)

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Campine NV (de "vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening alsook het verslag betreffende de overige door wet-, regelgeving en normen gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 9 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Bij gebrek aan online archieven die teruggaan vóór 1997, is het voor ons niet mogelijk om met precisie het eerste jaar van ons mandaat te achterhalen.

Verlag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de groep, die de geconsolideerde balans op 31 december 2017 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht voor het boekjaar eindigend op die datum en de toelichting, met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing, waarvan het totaal van de geconsolideerde balans 72 173 (000) EUR bedraagt en waarvan het geconsolideerd overzicht van netto winst of verlies afsluit met een winst van het boekjaar van 7 008 (000) EUR.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep op 31 december 2017, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISAs). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Kernpunten van de controle	Hoe onze controle de kernpunten van de controle behandelde
Blootstelling van de economische prestaties aan de evolutie van de marktprijzen	
<p>De winstgevendheid van de Groep is in grote mate afhankelijk van de marktprijzen van grondstoffen en metalen, die onderhevig zijn aan (significante) schommelingen als gevolg van veranderende vraag en/of aanbod van grondstoffen en eindproducten, of vanwege speculatie op de markt. Dit kan een invloed hebben op de jaarrekening van de onderneming op de volgende gebieden:</p> <p><u>Voorraadwaardering:</u> Voorraden worden gewaardeerd volgens de FIFO-methode waardoor ze nauw aansluiten bij de evolutie van de marktprijzen. Bijgevolg hebben significante prijzevoluties een directe invloed op de waardering van de voorraad.</p> <p>Als gevolg van frequente prijsveranderingen op de markt, voert de onderneming een maandelijks <i>Lower of cost or market</i> - analyse uit. De <i>Lower of cost or market</i> - voorziening wordt voornamelijk berekend op de grondstoffen en de bijproducten aangezien de afgewerkte producten pas worden vervaardigd wanneer een bestelling wordt ontvangen. Tijdens de analyse van de <i>Lower of cost or market</i>-voorziening toetst de onderneming de waardering van de voorraad af ten opzichte van onafhankelijke maatstaven in de markt van lood en antimoonprijzen.</p> <p><u>Operationeel- en indekkingsresultaat:</u> Fluctuaties in marktprijzen hebben een directe invloed op de omzet en de kostprijs van de verkochte goederen, echter heeft de onderneming te maken met een vertraging in de tijd betreffende het prijsniveau van beide financiële stromen en bijgevolg is haar operationele marge onderworpen aan potentieel aanzienlijke gevolgen. Om blootstellingen op open voorraadposities te beheren, sluit de ondernemingen indekkingscontracten af voor loodactiviteiten.</p>	<p>Tijdens onze controlewerkzaamheden hebben we de volgende procedures uitgevoerd met betrekking tot de voorraadwaardering en het operationele en indekkingsresultaat:</p> <p><u>Voorraadwaardering:</u> We hebben een controle uitgevoerd van de waardering van de grondstoffen, alsook van de waardering van deze grondstoffen in de goederen in bewerking en de afgewerkte producten om een oordeel te kunnen vormen over de juistheid van de waardering van de voorraad in overeenstemming met het FIFO-principe.</p> <p>Bijkomend hebben we eveneens de berekeningen, alsook de analyse en het oordeel van het management bij het bepalen van de <i>Lower of cost or market</i>-voorziening gecontroleerd door toetsing aan onafhankelijke marktmaatstaven voor lood- en antimoonprijzen.</p> <p><u>Operationeel- en indekkingsresultaat:</u> We hebben de relevante interne sleutelcontroles met betrekking tot de bedrijfsprocessen van de verkoop- en aankoopcyclus geïdentificeerd en gecontroleerd, om te concluderen over de geschiktheid van de erkenning van de omzet en de kostprijs van verkochte goederen.</p> <p>We hebben een beoordeling gemaakt van de gedetailleerde margeanalyse per bedrijfseenheid, zoals deze werd opgemaakt door het management en waarin de operationele resultaten van deze bedrijfseenheden worden gerationaliseerd ten opzichte van de evolutie van de marktprijzen.</p> <p>De marktwaarde van de indekkingscontracten zoals vermeld in toelichting 5.14 werd afgestemd met de confirmaties van de makelaars en de reële marktwaarde van de uitstaande hedging contracten werd gerationaliseerd.</p> <p>Bijkomend werden de geboekte resultaten voor een steekproef van afgesloten indekkingstransacties afgetoetst met de bevestigingen van makelaars om de accuraatheid van de geboekte resultaten te controleren.</p>
Boekhoudkundige verwerking van voorzieningen voor bodemsanering	
<p>De totale provisie voor risico's en kosten per 31 december 2017 bedraagt 1.090 KEUR, waarvan het gehele bedrag gerelateerd is aan de provisie voor bodemsanering.</p> <p>Deze voorzieningen worden erkend op basis van saneringsverplichtingen die bestaan op balansdatum of die van kracht zullen worden</p>	<p>Tijdens onze controle hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de provisie voor bodemsanering zoals beschreven in toelichting 5.21:</p> <p>We hebben inzicht verworven in het erkenningsproces betreffende voorzieningen voor bodemsanering en hebben de controles in dit proces geëvalueerd.</p>

<p>ingevolge investeringsplannen van het management die formeel werden goedgekeurd door de raad van bestuur op balansdatum. De beslissing om nieuwe magazijnen of productiefaciliteiten te bouwen, houdt vaak de verplichting in om de bodem van de betrokken oppervlakte te saneren.</p> <p>De aansprakelijkheid en de saneringsverantwoordelijkheid, evenals de kosten met betrekking tot de saneringsoperaties, worden bepaald op basis van een rapport van een externe milieudeskundige die toeziet op de naleving van de milieuwetgeving.</p> <p>We besteden bijzondere aandacht aan dit onderdeel van de jaarrekening, aangezien veranderingen in managementbeslissingen of veranderingen in wetgeving een significante invloed kunnen hebben op het bedrag dat erkend werd met betrekking tot de voorzieningen voor bodemsanering in de jaarrekening.</p>	<p>We hebben alle communicatie met externe dienstverleners gecontroleerd om eventuele wijzigingen met betrekking tot de huidige saneringsverplichtingen of wijzigingen in de wetgeving die kunnen leiden tot een correctie in de voorzieningen die zijn opgenomen in het resultaat van voorgaande jaren te kunnen identificeren.</p> <p>Daarnaast hebben we de investeringsplannen die werden goedgekeurd door de raad van bestuur besproken met het management in het kader van de evaluatie van potentiële nieuwe saneringsverplichtingen.</p> <p>We hebben eveneens een detailcontrole uitgevoerd met betrekking tot saneringsoperaties die in de huidige periode zijn uitgevoerd om de gebudgetteerde saneringskosten van eerdere periodes te toetsen met de werkelijke saneringskosten die in de huidige periode zijn gemaakt.</p> <p>Voor nieuwe saneringsprovisies hebben we een sensitiviteitsanalyse uitgevoerd om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De geschiktheid en validiteit te analyseren van het oordeel van het management om de voorziening te bepalen. • Het oordeel van het management te toetsen aan de hand van het rapport van de externe dienstverlener en recente, werkelijke kosten van de saneringswerkzaamheden. • De consistentie van het proces met betrekking tot de berekening van de voorzieningen voor bodemsanering te controleren.
--	--

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven, alsook voor het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen ander realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISAs is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISAs, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. Wij voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn

van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

* * *

Verslag betreffende de overige door wet-, regelgeving en normen gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien in 2018) bij de internationale controlestandaarden (ISAs), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening na te gaan, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor boekjaar afgesloten op 31 december 2017 en is opgesteld overeenkomstig het artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

- de vereiste onderdelen van het jaarverslag van Campine overeenkomstig artikel 96 en 119 van het Wetboek van vennootschappen zoals weergegeven in het hoofdstuk "Verslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering der Aandeelhouders van dinsdag 22 mei 2018 in het kader van de geconsolideerde jaarrekening" van het jaarlijks financieel verslag.

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Wij drukken geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarrapport.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Antwerpen, 13 april 2018

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Luc Van Coppenolle

Beknopte jaarrekening van Campine nv

Deze jaarrekening omvat de balans, de resultatenrekening en de toelichtingen die door de wet worden voorzien. Ze wordt hier voorgesteld in beknopte vorm. Het jaarverslag en de integrale versie van de jaarrekening, inbegrepen de sociale balans van Campine nv, samen met het verslag van de Commissaris en het verslag van de Raad van Bestuur worden neergelegd bij de Nationale Bank van België. Ze zijn beschikbaar op de website en op aanvraag verkrijgbaar bij Campine nv, de adresgegevens vindt u terug onder Corporate Data. De Commissaris heeft over de statutaire jaarrekening van Campine nv een verklaring zonder voorbehoud gegeven.

BALANS NA WINSTVERDELING ('000 EUR)	2017	2016
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	10.510	9.995
II Immateriële vaste activa	259	472
III Materiële vaste activa	4.593	3.865
IV Financiële vaste activa	5.658	5.658
VLOTTENDE ACTIVA	29.369	27.558
VI Voorraden en bestellingen in uitvoering	13.834	13.113
VII Vorderingen op ten hoogste één jaar	15.220	14.181
IX Liquide middelen	112	145
X Overlopende rekeningen	203	119
TOTAAL DER ACTIVA	39.879	37.553
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN	14.290	12.727
I Kapitaal	4.000	4.000
IV Reserves	6.922	6.922
V Overgedragen winst / (verlies)	3.368	1.805
VI Kapitaalsubsidies	-	-
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	222	269
VIII A Voorzieningen voor risico's en kosten	222	269
VIII B Uitgestelde belastingen	-	-
SCHULDEN	25.367	24.557
VIII Schulden op meer dan één jaar	-	-
IX Schulden op ten hoogste één jaar	25.321	24.496
X Overlopende rekeningen	46	61
TOTAAL DER PASSIVA	39.879	37.553
RESULTATENREKENING ('000 EUR)	2017	2016
I Bedrijfsopbrengsten	100.310	80.299
II Bedrijfskosten	98.283	82.554
A Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	81.680	61.726
B Diensten en diverse goederen	5.980	5.331
C Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	8.954	7.656
D Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten en immateriële vaste activa	1.496	1.520
E Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen	- 26	18
F Voorzieningen voor risico's en kosten	- 47	- 10
G Andere bedrijfskosten	246	194
H Niet recurrente bedrijfskosten	-	6.119
III Bedrijfswinst / (verlies)	2.027	- 2.255
IV Financiële opbrengsten	5.633	2.664
V Financiële kosten	- 3.066	- 2.152
VI Winst / (verlies) uit gewone bedrijfsuitoefening, voor belasting	4.594	- 1.743
IX Winst / (verlies) van het boekjaar voor belasting	4.594	- 1.743
X Belastingen op het resultaat	- 636	- 685
XI Winst / (verlies) van het boekjaar	3.958	- 2.428
RESULTAATVERWERKING ('000 EUR)	2017	2016
A Te bestemmen winstsaldo	5.763	1.805
1 Te bestemmen winst / (verlies) van het boekjaar	3.958	- 2.428
2 Overgedragen winst / (verlies) van het vorige boekjaar	1.805	4.233
D Over te dragen resultaat	3.368	1.805
F Uit te keren winst / (verlies)	2.395	-

Waarderingsregels

De waarderingsregels werden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 28 e.v. van het Koninklijk Besluit van 30 januari 2001 m.b.t. de jaarrekening van de ondernemingen.

1. Immateriële vaste activa

Deze activa worden gewaardeerd tegen historische aanschaffingsprijs. Deze activa worden lineair afgeschreven over een periode van 5 jaar.

2. Materiële vaste activa

Deze activa worden gewaardeerd tegen historische aanschaffingsprijs. Deze activa worden lineair afgeschreven als volgt:

- Industriële, administratieve of commerciële gebouwen en woonhuizen: 5%
- Meubilair: 20%
- Sociaal en gezondheidsmateriaal: 20%
- Installaties, machines en uitrusting: 20%
- Rollend materieel: 25%
- Leasing: 20%

Wanneer de boekhoudkundige waarde hoger is dan de gebruikswaarde voor de onderneming, wordt overgegaan tot aanvullende uitzonderlijke afschrijvingen. Met ingang van 01/01/2003 worden de materiële vaste activa pro rata temporis afgeschreven.

3. Financiële vaste activa

Deelnemingen en aandelen worden gewaardeerd tegen historische aanschaffingsprijs met uitzondering van de bijkomende kosten. Waardeverminderingen worden geboekt in geval van duurzame minderwaarde of ontwaarding verantwoord door de toestand, de rentabiliteit en de vooruitzichten van de vennootschap waarin de deelnemingen of de aandelen worden aangehouden (in dit geval worden de criteria vermeld op basis waarvan de toestand, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de betrokken vennootschap(en) worden beoordeeld). Op de vorderingen die in de financiële activa zijn opgenomen, worden waardeverminderingen toegepast indien er voor het geheel of een gedeelte van deze vorderingen onzekerheid bestaat over de betaling hiervan op de vervaldag. Borgtochten en voorschotten in contanten worden gewaardeerd tegen terugbetalingswaarde. In geval van betwisting kan de Raad van Bestuur een waardevermindering vaststellen.

4. Voorraden

De kostprijs van de grondstoffen omvat naast de aankoopprijs (die bepaald wordt volgens een formule van First in First out ("FIFO")) ook de directe aankoopkosten, zoals invoerrechten, transport- en afhandelingskosten. De kostprijs van de goederen in bewerking en gereed product omvatten alle directe en indirecte kosten die nodig zijn om de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat te brengen op balansdatum. De directe kosten omvatten onder meer de kostprijs van de gebruikte grondstoffen en de directe arbeidskosten. De indirecte kosten omvatten een systematische toerekening van vaste en variabele indirecte productiekosten die voortvloeien uit de omzetting van grondstoffen in gereed product. De toerekening van vaste indirecte productiekosten is gebaseerd op de normale capaciteit van de productiefaciliteiten. Voor het bepalen van de kostprijs wordt de techniek van de standaardkostprijsmethode gebruikt. De standaardkostprijs houdt rekening met een normaal gebruik van grond- en hulpstoffen, arbeid, efficiëntie en capaciteit. De standaardkostprijs wordt regelmatig beoordeeld en, indien nodig, herzien rekening houdend met de huidige omstandigheden. De standaardkostprijs van de grond- en hulpstoffen, alsook de waardering ervan in de goederen in bewerking en de afgewerkte producten, wordt maandelijks herzien a.d.h.v. de nieuw bepaalde FIFO waarde van deze grond- en hulpstoffen. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in normale omstandigheden minus de geschatte kosten van voltooiing en de geschatte kosten om de verkoop te realiseren (marketing, verkoop en distributie). Afschrijvingen worden opgenomen voor oude en traag roterende voorraad.

5. Vorderingen op ten hoogste één jaar

De handelsvorderingen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Er wordt jaarlijks een voorziening aangelegd voor twijfelachtige schuldvorderingen per specifiek geval, rekening houdend met de dekking door de kredietverzekering. Verder kunnen eveneens waardeverminderingen worden toegepast wanneer de realisatiewaarde van de vorderingen op balansdatum later is dan hun boekwaarde.

6. Geldbeleggingen en liquide middelen

Tegoeden bij financiële instellingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waardeverminderingen worden toegepast wanneer de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de nominale waarde.

7. Voorzieningen voor risico's en kosten

Deze worden geïndividualiseerd naargelang de risico's en kosten die ze moeten dekken. De voorzieningen voor risico's en kosten worden aangelegd om alle voorziene risico's te dekken evenals de eventuele verliezen die geleden zijn in de loop van het boekjaar en in voorgaande boekjaren. De voorzieningen met betrekking tot de vorige boekjaren worden jaarlijks herzien en teruggenomen in het resultaat wanneer ze overbodig geworden zijn.

8. Schulden op ten hoogste één jaar

De waarderingsregels voor vorderingen zijn eveneens van toepassing op de schulden.

9. Vreemde valuta

De omrekening van in vreemde valuta uitgedrukte bezittingen, schulden en verplichtingen gebeurt op basis van de volgende grondslagen:

- vooruitbetalingen op voorraden in vreemde valuta worden omgerekend tegen, de transactiekoers
- vorderingen en schulden in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen die geldig zijn op de balansdatum

De hieruit voortvloeiende omrekeningsresultaten worden in de resultatenrekening geboekt.

10. Overlopende rekeningen

Worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Corporate Data

Bedrijfsgegevens

Sociale zetel

Campine nv
Nijverheidsstraat 2
2340 Beerse
België

BTW BE0403.807.337

Tel: +32 14 60 15 11

www.campine.be

Investor's relations

wim.de.vos@campine.be

Externe relaties

karin.leysen@campine.be

Commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Luc Van Coppenolle

Financiële kalender

22 mei 2018	Algemene Vergadering
01 juni 2018 31 mei 2018 30 mei 2018	Uitkering van dividend Record date Ex-date
Laatste week september 2018	Bekendmaking halfjaar resultaten
Laatste week maart 2019	Bekendmaking jaarresultaten 2018